

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (3193) 2011 MAY • GEGUŽĖ 31 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Šuolis pirmyn

Mūsų lituanistinės šeštadieninės mokyklos užbaigė mokslo metus. Tai dar vienas šuolis pirmyn lietuviškame iš-civijos gyvenime.

ŠIA giliai reikšminga proga malonu pasveikinti abiturientus ir mokytojus, visus kitus moksleivius, pasiryžusius lietuviškąją mokyklą pabaigti; padėka ir pagarba priklauso ir tėveliams, visa darantiems, kad jų vaikai nenu-toltų nuo lietuviško kelio, vedančio į užsiugdymą tapti pa-vyzdingais savo tautos nariais. O taip pat ir su savąja bend-ruomene – nuo darželinuko iki pensininkų klubo nario. Juk visi žygiuojame ta pačia kryptimi stengdamiesi išlikti bent kiek panašiais į savo tėvus, senelius, kuriems lietuviybė buvo savaiame suprantama žmogaus dalis ir kurios netektis daug atima, bet mažai duoda. Užtat išsaugoti savo tautybę yra la-bai svarbu, ir tai – išsaugoti ne vien tik žinojimą ir pagal rei-ka-lą deklaravimą, bet ir nuolatinę jauseną. Ir tai panašu į savo religijos išpažinimą ir jos praktikavimą. Tautybės jau-senai stiprinti kaip tik ir pasitarnauja tos mūsų šeštadieni-nės mokyklos. Smagu, kai sužinome, kad jų kaskart steigiasi daugiau didėjant lietuviškajai išeivijai. Didesnio dėmesio tos mūsų mokyklos susilaukė ir iš Lietuvos vyriausybės, ku-rios planuose numatoma išeiviškajam švietimui skirti finan-sinę paramą. Tikėtina, kad į stiprėjančias mokyklas įsijungs ir daugiau kvalifikuotų mokytojų, keliančių lituanistinio švietimo lygį. Tai vis geri ženklai, bent iš dalies sprendžiantys mūsų mokyklų problemas. Tačiau ateitis priklausys nuo lie-tuvių visuomenės (tikriau tėvų) pažiūrų į savųjų mokyklų reikalingumą išeivijoje. Yra pagrindo tikėti, kad pažiūros bent kurį laiką bus palankios lituanistiniam švietimui.

JEI kiekvienus užbaigtus lituanistinio švietimo metus ir abiturientų pagerbimus pavadiname šuoliu pirmyn, galima klausti, ką gi tai iš tikrųjų reiškia? O tai reiškia tęstinumą, rodantį, kad mes nesustojame. O kiekvieną pa-sveikintą abiturientą, kiekvieną lietuviškoje mokykloje be-simokantį jaunuolį, jaunuolę laikome laimėjimu, stiprinan-čiu lietuviybę išeivijoje. Tai reiškia viltį, kad naujai priaugan-čios kartos laikysis lietuviško gyvenimo artumoje arba tame gyvenime aktyviai dalyvaus, taps vadovaujančiais asmeni-mis, kurs būtinai reikalingas pamainas pagal susidarancias aplinkybes ir iškylančius poreikius. Lietuviybės išlaikymui būtina organizuota veikla. Daugelyje atvejų neužtenka jaustis esant bendruomenės nariu, sumokančiu savo metinį solidarumo įnašą. Užtat priklausymas kokiam nors organi-zuotai grupei, atstovaujančiai lietuviams, labai reikalingas, ryžtantis tą savo tautinį gyvenimą daryti judrų, gyvą ir at-tingamai prasmingą. Didesniuose Bendruomenės telki-niuose kol kas pasirinkimas priklausymui ir veikimui nema-žas. Turbūt užtektų tų organizuotų vienetų visiems, kas tik norėtų į juos jungtis. Jeigu ne – atvira, plati galimybė steig-ti ką nors naujo. Kiekviena pozityvi pastanga sudomina, iš-judina, kelia naują entuziazmą kaip nors reikštis. Taigi dir-va plati. Nuolatiniai ir laisvi ryšiai su Lietuva tą dirvą dar labiau platina ir pateisina bei paaiškina, kodėl mums svarbi lietuviybė, nepaisant kuriame pasaulio krašte begyventume. Artėjančios vasaros atostogos tebūna visiems lituanistinio švietimo dalyviams naudingos visokeriopam stiprėjimui. Jaunimui stovyklauti, Lietuvą aplankyti – tai užsiėmimai, kurie turėtų paliesti daugelį moksleivių. Šia kryptimi ir vertėtų planuoti atostogas. ČS

Grįžimas iš atlydų

Dail. Paulius Augius

Kas naujo Afganistane?

Vygaudo Ušacko, specia-liojo ES įgaliotinio veikla Afg-anistane yra labai atsakinga ir svarbi, nes šioje šalyje yra įgyvendinamas platus ES poli-tikos tikslų spektras: ES po-žiūrio į politinį procesą ir įvy-kių raidą Afganistane propa-gavimas, glaudžių ryšių su centrinėmis bei vietinėmis valdžios institucijomis, politi-nėmis grupėmis, tarptautiniais ir regioniniais subjektais palaikymas, tarptautinės para-mos koordinavimas. Taip pat vykdomos konsultacijos dėl padarytos pažangos siekiant įvairių tarptautinių susitarimų įgyvendinimo: civilinių gebė-jimų stiprinimo, gero valdy-mo ir teisinių institucijų kūri-mo, saugumo sektoriaus refor-mos, pagarbos žmogaus teisėms, demokratijos ir teisi-nės valstybės principams propa-gavimo, bendradarbiavimo kovoje su terorizmu, preky-bos narkotikais, žmonėmis, masinio naikinimo ginklais ir kt. Be šių tikslų ES taipogi prisideda prie šalies padėties gerinimo finansiškai: ES ir jos valstybės narės kasmet skiria apie 1 bln. eurų.

Susitikimo metu buvo ap-žvelgta istorinė šalies praeitis, geografinė jos padėtis bei kli-matas. Vygaudas Ušackas pa-

sakojo, kad sunkiausia jam buvo prisitaikyti prie visiškai skirtingų oro sąlygų. Afganis-tane oras yra labai sausas, ja-me sklendo begalė smėlingų dulkių, kurios, patekdamos į kvėpavimo takus, gali sukelti sunkius sveikatos sutrikimus. Tad juokaudamas jis pastebė-jo, kad mes, lietuvaičiai, kar-tais visai nepelnytai skundžia-mės mūsų šalies oru, kurio gaiva ir drėgmė grįžus į gimti-nę jį labiausiai ir atgaivina.

Kalbėdamas apie Afga-nistano praeitį diplomatas pa-sakojo, kad vietinių senolių atmintis vis dar mena tokius įvairių tarptautinių susitarimų įgyvendinimo: civilinių gebė-jimų stiprinimo, gero valdy-mo ir teisinių institucijų kūri-mo, saugumo sektoriaus refor-mos, pagarbos žmogaus teisėms, demokratijos ir teisi-nės valstybės principams propa-gavimo, bendradarbiavimo kovoje su terorizmu, preky-bos narkotikais, žmonėmis, masinio naikinimo ginklais ir kt. Be šių tikslų ES taipogi prisideda prie šalies padėties gerinimo finansiškai: ES ir jos valstybės narės kasmet skiria apie 1 bln. eurų.

Šių dienų Afganistanas, pasak ES atstovo, savyje vis dar talpina begalę neišspręstų problemų – tai ir itin žemas sveikatos priežiūros sistemos lygis, didelis kūdikių miršta-mumas, gyventojų neraštingu-mas, prasta moterų padėtis, korupcija, prekyba narkoti-nėmis medžiagomis ir t.t. Ta-

čiau net ir tokioje, atrodo, be-viltiškoje terpėje yra ir šviesių, viltį teikiančių spindulių. Pvz., šalyje pradedami kurti specia-lūs centrai, kuriuose afganai turi galimybę išmokti įvairiau-sių amatų. Viename iš jų teko proga pačiam įvertinti moki-nio, bandančio įgyti kirpėjo specialybę, žinias (diplomatas nepabūgo būti jo apkerpa-mas). Kitas teigiamas poslin-kis šioje šalyje yra švietimo sistemos pradmenų kūrimas.

Nors Afganistane yra dis-lokuotos nemenkos taikos mi-sijos palaikymo pajėgos, ši ša-lis vis dar nesaugi. Šio teigi-nio pagrįstumu galime įsiti-kinti prisiminę visai neseniai ES atstovybėje nutikusį inci-dentą, kurio metu viena kulka kliudė sekretoriato langą. Tie-sioginiu įvykiu dalyviu tapęs Vygaudas Ušackas vylėsi, kad ši kulka tebuvo atsitiktiniu-mas, o ne specialiai prieš ES atstovybę ar jį patį nukreiptas išpuolis, kadangi tenykščų žmonių tradicijose yra labai giliai išsisknijęs paprotys nau-doti ginklus. Pasirodo, jie nau-dotami ne tik kariniais tiks-lais, bet ir kasdienybėje, pvz. šaudoma gimus kūdikiui ir pan.

Nukelta į 5-ą psl.

Šiame numeryje

Išeivijoje sukurtas "Prisikėlęs Kristus" – 2 psl.

Saugumo klausimas Europos parlamente – 3 psl.

Vienuoliktoji lietuviško žodžio šventė – 4 psl.

Deimantinių gintarėlių mozaika – 8,9 psl.

Privati drauda – 11 psl.

Modernios studijos VGT universitete – 12,13 psl.

Ilgamžiškumas – 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)
\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140.
Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). USA – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

Novena šv. Jėzaus širdžiai ir šv. Judui

Šv. Jėzaus Širdis tebūna garbinama, šlovinama, mylima ir išlaikoma visame pasaulyje dabar ir amžinai. Švenčiausioji Jėzaus Širdie, melskis už mus. Šv. Judai, darbuotojau stebuklų, melskis už mus. Šv. Judai, globėjau beviltiškų tikslų, melskis už mus. Dėkojame už Jono sveikatą. Šalom Afa

Šventosios Dvasios palaiminimas

Tegul Šventosios Dvasios jėga be paliovos spurda tavyje ir padeda gyventi pilnavertį gyvenimą.

Tegul Šventosios Dvasios kaitri ugnis prasiveržia pro tavo rūpesčius ir padeda tiems, kuriems reikia tavo meilės.

Tegul Drąsos Dvasios liepsna įgalina tave kalbėti tiesą ir stotis ginti pagarbos, orumo ir teisingumo.

Tegul niekada negežstanti Taikingumo Dvasia palaiko tave, kai tu jausies dvasiškai sausas/-a ir tuščias/-a.

Tegul Meilės Dvasia palaiko tavo viltį, kai tu susidursi su viso pasaulio skausmu.

Tegul aiški vedančios Dvasios šviesa būna tau šaltiniu, darant veiksmingus sprendimus ir pasirinkimus.

Tegul Kantrybės Dvasia palaiko tave, laukiant kol nežinomybė bus atskleista.

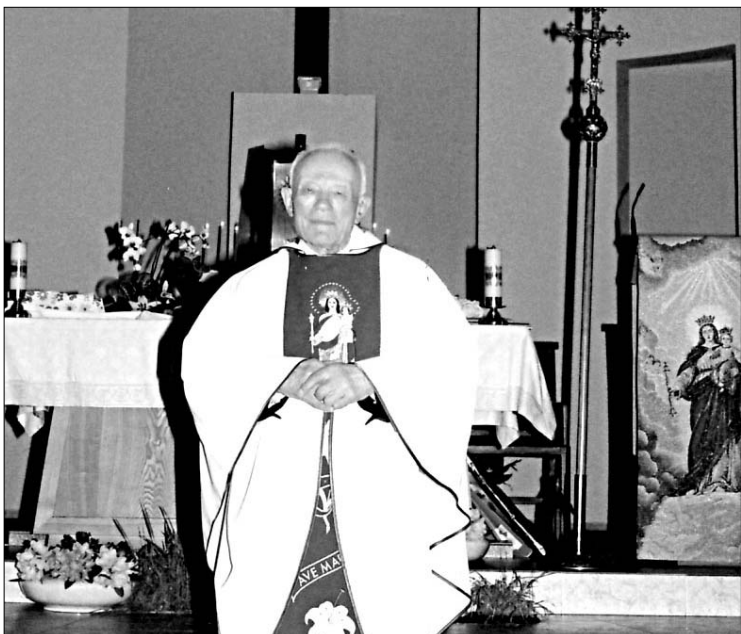
Tegul neblėstanti Gerumo Dvasios liepsna įgalina tave kasdien atpažinti dovanas esančias kituose.

Tegul Džiaugsmo Dvasios ugnis šoka tavyje ir sėja linksmumą tavo gyvenime.

Tegul kibirkštis, kurią tavyje įžiebė Dvasia, uždega ugnį širdyse tų, su kuriais tu gyveni ir dirbi.

Būk pilnas/-a Negežstančios ugnies tavyje. Tegul Ji esti meilės šaltinis ir vadovaus tau.

Iš Joyce Rupp *Out of the ordinary*, vertė s. Judita Stankūnaitė, SJE
Atsiuntė mons. A. Svarinskas

Kun. St. Šileika prie šv. Altoriaus Palemono šventovėje
Ntr. R. Vitkausko

Išėivijoje sukurtas "Prisikėlęs Kristus"

puošia Tautos šventovę Kaune

Mišios Prisikėlimo šventovėje Kaune

Šių metų antrąją Velykų dieną, balandžio 25, Kristaus Prisikėlimo džiaugsmingą šventimą Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovėje vainikavo iškilmingos Mišios, kurioms vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ. Jas koncelebravo vyskupas Jonas Ivanauskas, prel. prof. Vytautas Steponas Vaičiūnas, kancleris mons. Adolfas Grušas, kun. dr. Kęstutis Kėvalas, kan. dr. Robertas Pukenis, Marijonų provincijolas, Šv. Gertrūdos šventovės rektorius dr. Vytautas Brilius, parapijos klebonas mons. Vytautas Grigaravičius.

Skulptoriaus Vytauto Kašubos horeljefas "Prisikėlęs Kristus"

Mišių pradžioje arkivyskupas pašventino skulptoriaus Vytauto Kašubos sukurtą horeljefą "Prisikėlęs Kristus". Po Mišių arkivyskupas įteikė parapijos Pastoracinės tarybos nariui Gintautui Paulauskui popiežiaus Jono Pauliaus II paveikslą už nuoširdų, uolų rūpinimąsi horeljefo parvežimu, restauravimu ir įmontavimu. Mišias aprašė kun. Nerijus Šmerauskas, Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovės vikaras.

Dr. Laima Šinkūnaitė, Vytauto Didžiojo universiteto Menotyros katedros profesorė, aiškino savo aprašyme apie skulptorių, kad parapijos klebonas mons. Grigaravičius, sužinojęs apie 2009 m. uždaromus Kalvarijos vienuolių rekolekcijų namus (Calvary Monastery Retreat House), Shrewsbury, MA, JAV, kuriuose buvo žymaus Lietuvos išėivijos skulptoriaus Vytauto Kašubos skulptūra "Prisikėlęs Kristus" (1965 m., plaktas švinas), pasiūlė apsarstyti šio kūrinio tinkamumą visų pirma Prisikėlimo šventovės erdvei. Kauno arkivyskupijos Bažnytinio meno komisija surengė kelis posėdžius, kurių svarbiausias įvyko 2010 m. birželio 21 d., kai, dalyvaujant arkivyskupui

Sigitui Tamkevičiui ir vyskupui Jonui Ivanauskui, buvo pritarta šio horeljefo įrengimui.

Pasak LVK delegato prel. Edmundo Putrimo, ši skulptūra daugelį metų puošė bei maldai kvietė Kalvarijos vienuolių pasionistų koplyčią. Jo teigimu, buvo prasminga ir malonu, kad ir kitų tautų tikintieji bei bendruomenės galėjo pasigrožėti lietuvių dailininko menu ir įžvelgti jame lietuvių religingumą bei pamaldumą. Prel. Putrimas susisiektų su pasionistų vienuolyno provincijolu, kuris sutiko statulą perduoti Kauno Prisikėlimo šventovei. Teko ieškoti sandėlio savininko, kuris gyvena Texas valstijoje, JAV. Tada teko suderinti planus statulos pervežimui į Kauną bendradarbiaujant su Prisikėlimo parapijos klebonu, taryba, sandėlio administracija ir Niujorke esančios Lietuvių Katalikų religinės šalpos organizacija.

Skulptūros autorius Vytautas Kašuba (1915–1997) gimė Minske, su tėvais sugrįžęs Lietuvon apsigyveno Marijampolėje. Mokėsi Rygiškių Jono gimnazijoje ir baigęs amatų mokslą 1934 m., V. Kašuba įstojo į Kauno meno mokyklą ir baigė 1939 m. Prof. Šinkūnaitė rašo: "V. Kašubos talentas atsiskleidė labai anksti: jau antraisiais studijų metais Paryžiuje vykusioje pasaulinėje parodoje už medžio drožinius apdovanotas aukso ir sidabro medaliais. Tais pačiais metais jam užsakoma sukurti LDK Vytauto Didžiojo statulą, skirtą Lietuvos paviljonui Niujorke ruošiamai pasaulinei parodai." 1947 m. V. Kašubai pavyko išvažiuoti į JAV, kur skulptoriaus kūryboje išryškėjo ypatingas dėmesys krikščioniškajai dailei: kurta iš

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius
Prisikėlimo šventovėje

medžio, akmens ir bronzos. Prof. Šinkūnaitė toliau aiškina, kad V. Kašuba 1965 m. iš plakto švino sukūrė du visafigūrius horeljefus: "Šv. Bonaventūra" ir "Prisikėlęs Kristus", kurie laikomi vienais svarbiausių jo sukurtų krikščioniškojo meno kūrinių. Dabar horeljefas "Prisikėlęs Kristus" sugrįžo į Kauną, į tą miestą, kuriame ne tik atsiskleidė V. Kašubos talentas, bet ir kurio atkurtoje Kristaus Prisikėlimo šventovėje jis buvo įtaisytas. **ULKSD Inf.**

Lietuvos mokslą ir inovacijas skatinančių įstaigų vadovai Kanadoje

Toronte gegužės 13 d. Lietuvos respublikos ambasada Kanadoje surengė darbo vizitą Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) vadovui Arūnui Karlonui ir viešosios įstaigos „Saulėtekio slėnis“ direktoriui Andriui Bagdonui. Vizito metu Lietuvos atstovai sėmėsi žinių ir dalinosi patirtimi apie viešąją politiką, skatinančią palankias sąlygas mokslo ir inovacijų plėtrai.

Lietuvos atstovai susitiko su Ontario provincijos Tyrimų ir inovacijų ministerijos pareigūnu dr. Mark Roseman, globojančiu „Ontario Network of Excellence“, mokslo, technologijų ir verslo centro „MaRS“ Strateginių partnerystės direktoriumi Earl Miller ir Toronto universiteto viceprezidentu Inovacijoms ir partnerystėms prof. Peter Lewis. Susitikimų metu aptartos priemonės, kuriomis abi šalys formuoja inovacijų diegimui palankią aplinką bei verslo ir mokslo bendradarbiavimą. Lietuvos atstovus itin domino Ontario institucijų patirtis komercializuojant mokslinių tyrimų rezultatus ir apsaugojant intelektualinę nuosavybę.

Abu Lietuvos pareigūnai skaitė pranešimus Lietuvos ambasados Kanadoje gegužės 14 d. surengtame LR-Kanados mokslinio bendradarbia-

Nuotraukoje: Toronte Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros vadovas Arūnas Karlonas diskutuoja mokslinių tyrimų komercializaciją su mokslo, technologijų ir verslo centro „MaRS“ Strateginių partnerystės direktoriumi Earl Miller

vimo skatinimo seminare „Mokslas, inovacijos ir viešasis sektorius“, kuriame dalyvavo iš Edmontono, Guelpho, Kingstono, Londono, Otavos ir Toronto suvažiavę Kanados mokslininkai, Ontario provincijos Tyrimų ir inovacijų viceministro pavaduotojas Tony Rockingham, Ontario parlamentaras Tony Ruprecht, Lietuvos garbės konsulai ir kiti klausytojai.

Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (MITA) yra pagrindinė valstybės institucija, atsakinga už inovacijų politikos įgyvendinimą šalyje, taip pat teikianti nemokamas paslaugas verslo, mokslo, pra-

monės ir viešojo sektoriaus atstovams, kurie domisi tarptautinės partnerystės galimybėmis ir nacionaline parama mokslinių tyrimų, technologijų ir inovacijų projektams.

VšĮ „Saulėtekio slėnis“ yra viena iš integruoto mokslo, studijų ir verslo centro iniciatorių. Įstaiga yra atsakinga už verslo paramos infrastruktūros (mokslo ir technologijų parko, verslo inkubatoriaus, technologijų demonstravimo bei testavimo centro) ir verslumo skatinimo paslaugų plėtrą, ypač fizinių ir technologinių bei civilinės inžinerijos mokslų srityje.

LR Ambasados inf.

Saugumo klausimas Europos parlamente

Kokiomis priemonėmis Europos sąjunga ketina užtikrinti atominį elektrinių saugumą kaimyninėse valstybėse? Tokį klausimą Europos komisijai užregistravo Europos parlamento narė Radvilė Morkūnaitė. Šį klausimą savo parašais parėmė dar 59 Europos parlamentaro nariai iš 23 valstybių ir visų politinių grupių, tarp jų – visi Lietuvos delegacijos nariai.

R. Morkūnaitė Europos komisiją prašo paaiškinti, kaip praktiškai bus įgyvendinamos kovo 25 d. Europos Viršūnių tarybos paskelbtos nuostatos siekti, kad visose valstybėse tarptautiniu mastu būtų laikomasi aukščiausių atominį elektrinių standartų, ir reikalauti ne tik valstybių narių, bet ir kaimyninių valstybių atlikti jų teritorijose veikiančių ir planuojamų statyti atominį elektrinių testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (*stress test*).

Klausime Europos komisijai R. Morkūnaitė nurodė, kad šalia ES sienos planuojamos statyti dvi atominės elektrinės kelia didelį susirūpinimą: poveikio aplinkai vertinimo procesas nėra baigtas, nes iki šiol nėra pateikti atsakymai į keliamus klausimus dėl saugumo, tinkamai nebuvo surengtos nei konsultacijos su Lietuvos institucijomis, nei su visuomene, kaip to reikalauja tarptautinės konvencijos. „Kol poveikio aplinkai vertinimo procesas nėra baigtas, net kalbų apie statybų pradžią būti neturėtų“, – užsimena EP narė R. Morkūnaitė ir atkreipia dėmesį į tai, kad šie projektai kelia pagrįstą klausimą dėl minėtų atominį elektrinių atitikimo tarptautiniams branduolinės saugos ir aplinkosaugos standartams dėl

projektavimo stadijoje, ir poveikį patirsiančios šalys nesulaukia atsakymų į konkrečius klausimus, tokius kaip statybos aikštelės parinkimo kriterijai, verčia susimąstyti apie galimus tarptautinių konvencijų pažeidimus ar grėsmę Baltijos jūros ekologiškai pusiausvyrai bei aplink ją gyvenančių Europos sąjungos piliečių sveikatai.

Europos sąjunga turi pakankamai svirtų ne tik užtikrinti atominį elektrinių ES viduje atitikimą aukščiausiems branduolinio saugumo standartams, bet ir paskatinti, kad ir jos kaimynystėje būtų vystoma tik saugi ir „švari“ branduolinė energetika. Viena iš tokių priemonių galėtų būti iš anksto atsisakyti pirkti nesaugiose ir tarptautinių standartų neatitinkančiose atominėse elektrinėse pagamintą energiją, – pažymėjo Europos parlamento narė.

Europarlamentarė taip pat Europos komisijai priminė, kad dar 2010 m. liepos 6 d. savo rezoliucijoje Europos parlamentas ES valstybių pareikalavo laikytis aukščiausių saugumo ir aplinkos reikalavimų, o Europos komisiją įpareigojo stebėti ir prižiūrėti, ar tokių pačių reikalavimų ir tarptautinių konvencijų laikomasi kaimyninėse šalyse, ypač ten, kur planuojama naujų atominį elektrinių statyba.

Tai pirmoji iniciatyva Europos parlamente, prie kurios prisijungė visi Lietuvoje rinkti Europos parlamento nariai. Tikimasi, kad šio klausimo pagrindu įvyks šių problemų svarstymas Europos parlamento visumos sesijoje, dalyvaujant Europos komisijai. **TSŽ**

SAVAITĖ LIETUVOJE

Rūpi Gudijos krizė

Lietuvai kelia susirūpinimą kaimyninės Gudijos finansų krizė, tačiau pagrindinė pagalbos sąlyga jai yra prezidento Aleksandro Lukašenkos autoritarinio režimo posūkis demokratijos link, sako Lietuvos premjeras Andrius Kubilius. Gudijos finansų krizė gali smarkiai pakenkti šios šalies suverenumui. „Yra nemažai labai pavojingų tendencijų, kurias mes atidžiai stebime. Akivaizdu, kad Lietuvos verslui, kuris yra investavęs arba į gamybą, arba į prekybą Gudijoje, taip pat yra nelengva.“ Gudijos bankas gegužės 23 d. paskelbė naujus oficialius Gudijos keitimo į užsienio valiutą kursus, pagal kuriuos Gudijos rublio vertė JAV dolerio atžvilgiu sumažėjo 36%.

Lietuvos politologai sako, kad Gudiją slegiantys finansiniai sunkumai vis labiau didins Minsko priklausomybę nuo Maskvos. Pasak politikos žinovų, nesimato prielaidų, kad A. Lukašenkos režimas bandytų iš esmės pertvarkyti šalies ekonomiką – jis renkasi skolintis iš Rusijos kelią.

TS-LKD rinkimai

Gegužės 21 d. vykusioose Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) partijos rinkimuose pirmininku perrinktas Andrius Kubilius. Jis savo pergalę laiko mandatu tęsti savo, kaip premjero, ir vyriausybės darbus. Rinkimuose jam nusileidusi seimo pirmininkė Irena Degutienė sako nesijaučianti „labai pralaimėjusi“. Partijos pirmininko pasikeitimo šiuose rinkimuose siekė tautininkai, pasak premjero, turėtų priimti daugumos partijos narių nuomonę.

Premjeras pripažino, kad artėjant seimo rinkimams vienas iš jo laukiančių darbų yra pasiekti partijoje didesnio susiklausymo. A. Kubilių, partijai vadovavusį nuo 2003 m., naujai dvejų metų kadencijai dar turės patvirtinti TS-LKD suvažiavimas, šaukiamas birželio viduryje. Kaip rodo visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ apklausa, atlikta gegužės 5-12 d.d., konservatoriai yra trečia pagal populiarumą partija šalyje po socialdemokratų ir „tvarkiečių“, seimo rinkimuose dabar surinktų 10.4% rinkėjų balsų. TS-LKD yra didžiausia valdančioji partija, turinti apie 16,500 narių.

Aptarta gynyba

Gegužės 25 ir 26 d.d. krašto apsaugos ministerė Rasa Juknevičienė Liepo-

joje, Latvijoje, dalyvavo Baltijos šalių gynybos ministerių susitikime. R. Juknevičienė, Latvijos gynybos ministeris Artis Pabriks ir Estijos gynybos ministeris Mart Laar aptarė saugumo būklę Baltijos regione, Baltijos šalių gynybos ir saugumo srities bendradarbiavimo projektus ir šio bendradarbiavimo gilimo perspektyvas, Baltijos šalių gynybos planavimo suderinamumą.

Per susitikimą Lietuvos krašto apsaugos ministerė apžvelgė NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse, priešraketinės gynybos ir kitus klausimus. Taip pat pasidalinta naujausia dalyvavimo tarptautinėse operacijose patirtimi, apsvaistyta artėjančio NATO gynybos ministerių susitikimo, numatyto birželį Briuselyje, darbotvarkė.

Po susitikimo Liepojoje ministrai pasirašė pareiškimą, kuriuo įtvirtintas siekis gilinti Baltijos šalių gynybos sistemų tarpusavio integraciją, priartinant ją prie Šiaurės šalių bendradarbiavimo modelio, taip pat toliau plėtoti Šiaurės ir Baltijos šalių praktinį bendradarbiavimą. siekti, kad NATO oro policijos misija Baltijos šalyse būtų tęsiama po 2015 m., padidinti tiekiamą priimančiųjų šalių paramą oro policijos misijai.

Skaidresnė tvarka

Prezidentė Dalia Grybauskaitė gegužės 26 d. pasirašė Operatyvinės veiklos įstatymo pataisas, kurios apibrėžia aiškesnę ir skaidresnę nusikaltimais įtariamų asmenų persekiojimo tvarką bei numato papildomas žmogaus teisių saugiklius. Seimo gegužės 12 d. priimtomis pataisomis iš dalies pakeista telefoninių pokalbių klausymosi ir kito slapto seimo sankcionavimo tvarka. Pagal jas, teisėjas leis slapta klausyti nebe konkretaus telefono numerio, o asmens. Tokiu būdu sumažės darbo krūviai ir teisėjams, ir prokurorams. Dabar sankcijos reikia prašyti atskiram telefono numeriui. Be to, leidimas klausyti telefoninių pokalbių galios 12 mėnesių ir negalės būti pratęsiamas.

Duomenis apie fizinių ir juridinių asmenų finansines operacijas įstatymu leista gauti ne tik Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai (FNNT), bet ir kitoms teisėsaugos institucijoms. Griežtesnė operatyvinio persekiojimo tvarka, pasak prezidentės, užtikrins galimybes greičiau surinkti įrodymus ir neleis vilkinti ikiteisminio tyrimo. **RSJ**

Vienuoliktoji lietuviško žodžio šventė

**EMILIJĄ ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ,**
Uljanovo vidurinės
mokyklos mokytoja

Černiachovsko industrinėje – pedagoginėje kolegijoje – pedagoģinėje kolegijoje vėl skambėjo lietuvių kalba. Šiame krašte išleista pirmoji lietuviška knyga, gramatika, pasirodė pirmieji lietuviški laikraščiai, pirmoji poema, pradėta tirti lietuvių kalba, atidarytos pirmosios lietuviškos mokyklos. Šia žeme vaikščiojo M. Mažvydas, K. Donelaitis, L. Rėza, Vydūnas ir daugelis kitų šviesuolių. Į 11-ąją lietuvių kalbos olimpiadą atvyko 42 moksleiviai, besimokantys lietuviškose klasėse ir lankantys lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvą, iš 19 bendrojo lavinimo mokyklų. Lietuviškais tautiniais drabužiais apsirengusios kolegijos studentės pradėjo lietuviško žodžio šventę. Literatūrinę muzikinę kompoziciją, skirtą poetui Justinui Marcinkevičiui, paruošė Vilniaus Žirmūnų gimnazijos moksleiviai ir sostinės Senamiesčio teatro aktoriai (vad. Rasa Kulytė ir Laima Trainavičienė). Skambėjo patys gražiausieji poeto žodžiai apie Tėvynę, Lietuvą, kalbą, žmogų.

Per vienuolika metų susiklostė olimpiados tradicijos. Šios olimpiados tikslai tie patys, kaip ir ankstesnių: ugdyti teigiamą požiūrį į lietuvių kalbą, žadinti norą ja kalbėti, patikrinti moksleivių kalbėjimo, skaitymo ir rašymo įgūdžius. Olimpiados dalyvius sveikino Černiachovsko industrinės – pedagoginės kolegijos direktorė Jelena Komarnickaja, sakydama, kad olimpiada – tai didelis indėlis plėtojant draugystę tarp dviejų tautų, keičiantis turtingomis kultūrinėmis tradicijomis, prisiliečiant prie lietuvių literatūrinio palikimo.

XI-osios lietuvių kalbos olimpiados dalyviai ir svečiai Černiachovsko industrinėje-pedagoģinėje kolegijoje

Literatūrinę muzikinę kompoziciją, skirtą poetui Justinui Marcinkevičiui, atlieka Vilniaus Žirmūnų gimnazijos moksleiviai ir sostinės Senamiesčio teatro aktoriai (vad. Rasa Kulytė ir Laima Trainavičienė)

Į renginį atvyko Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos atstovai Algimantas Misevičius ir Aušra Dumbliauskienė. Užsienio lietuvių departamento ryšių su visuomene skyriaus viršininkas Algimantas Misevičius sveikino moksleivius ir mokytojus sakydamas, kad Užsienio reikalų ministerija remia ir toliau remia tokius renginius, priminė olimpinį principą: svarbiausia – dalyvauti. Lietuvos

respublikos konsulė Sovetske Liuda Kleimionova dėkojo olimpiados organizatoriams ir sakė, kad tai pirmoji olimpiada jai dirbant šiame krašte. Konsulė kartu su lietuvių kalbos mokytojų draugijos pirmininku A. Bartniku lankėsi srities mokyklose, susitiko su lietuvių kalbos besimokančiais moksleiviais, jų mokytojais ir mokyklų vadovais. Lietuvos respublikos generalinio konsulato Kaliningrade patarėjas

Rimantas Martinonis irgi dėkojo organizatoriams, pasidžiaugė, kad auga kalbos ir kultūros medis.

Sveikinimo žodžius tarė Andrejus Naumovas, Černiachovsko miesto valdžios atstovas, Svetlana Marinova, Kaliningrado srities švietimo valdybos skyriaus viršininkė, Maksimas Čajauskas, Kaliningrado srities lietuvių tautinės kultūrinės autonomijos pirmininko pavaduotojas. Olimpiadoje dalyvavo Mažosios Lietuvos fondo atstovė Rūta Mačiūnienė, Marijampolės kolegijos dėstytojos Lina Leonavičienė ir Valė Sorakaitė. Olimpiados dalyviai suskirstyti į dvi grupes: 2-6 klasių ir 7-11 klasių. Moksleiviai deklamavo lietuvių poeto eilėraščių ar prozos kūrinio ištrauką, atliko užduotis raštu. Vertinant atsižvelgta į taisyklingą tarimą, kirčiavimą, intonaciją ir raiškumą, į atliktą gramatinę užduotį.

Kol moksleiviai atliko užduotis, mokytojai aptarė aktualius darbo klausimus. Draugijos pirmininkas A. Bartnikas kalbėjo apie šių metų renginius, mokytojų kvalifikacijos kėlimo problemas. Konsulinės įstaigos domisi mokyklomis, kuriose vyksta lietuvių kalbos užsiėmimai, apėlkė beveik visas mokyklas, kalbėjosi su mokyklų vadovais, kurie patenkinti lietuvių kalbos mokymu, nes organizuojami įvairūs renginiai, ekskursijos į Lietuvą ir po Kaliningrado sritį, palaikomi ryšiai su tėvais. Dauguma mokytojų srityje turi autoritetą. A. Bartnikas dėkojo mokytojams už darbą ir pastangas, kad lietuvių kalba šiame krašte neišnyktų. Marijampolės kolegijos dėstytoja Valė Sorakaitė supažindino moksleivius su lietuviškais margučiu marginimo tradicijomis, mokiniai patys juos margino.

Nugalėtojai apdovanoti Kaliningrado srities Švietimo ministerijos padėkos raštais, olimpiados organizacinio komiteto diplomais ir Černiachovsko industrinės – pedagoginės kolegijos atminimo prizais. Visiems kitiems olimpiados dalyviams įteikti organizacinio komiteto Padėkos raštai, Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos respublikos konsulato Sovetske atminimo dovanėlės. Mokytojai, ruošę moksleivius olimpiadai, gavo Padėkos raštus. Turbūt, svarbiausia ne diplomai ir prizinės vietos. Svarbu, kad šiame krašte gyvas lietuviškas žodis, kad Kaliningrado srities mokyklų vadovai sudaro galimybę lietuviškų klasių, lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvų darbui.

Draugijos pirmininkas A. Bartnikas už materialinę ir informacinę paramą ruošiantis olimpiadai ir ją organizuojant padėkojo Kaliningrado srities Švietimo ministerijai, Lietuvių kalbos mokytojų draugijai, Černiachovsko industrinei – pedagoginei kolegijai, Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos respublikos konsulams Kaliningrade ir Sovetske, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje, Mažosios Lietuvos fondui, (jo atstovė R. Mačiūnienė apėkė jo kelionės į olimpiadą išlaidas), Marijampolės kolegijai.

Meninę programą atlieka "Narduvėlė"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baltiaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

Kas naujo Afganistane?

Europos sąjungos specialusis įgaliotinis Afganistanui diplomatas Vygaudas Ušackas
Ntr. iš asmeninio V. Ušacko archyvo

Atkelta iš 1-mo psl.

V. Ušackas pasakojo apie tenykščių gyventojų įprotį viską spręsti vadovaujantis principu „čia ir dabar“. Tokie be jokių išankstinių susitarimų pasižymintys vietinių afganų vizitai neretai sukelia ne tik vakariečių nuostabą ar šypsni, bet kartu tampa ir tikru iššūkiu ES atstovybės apsaugos darbuotojams. Skyriaus

nariai diplomatai uždavė daug jiems rūpimų klausimų. Buvo domimasi, ar 2014 m., kaip yra žadama, pavyks išvesti karines pajėgas iš šios šalies. Į šį klausimą buvo atsakyta teigiamai, patikslinant, kad ši kartą nereikėtų kartoti Irake padarytos klaidos.

Perdavus gynybines užduotis vietinei valdžiai neskubėti nutraukti saitų su šia šalimi.
Justė Dačkienė, TSŽ

Patriotiškas palikimas

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Iškilaus politikos analitiko, publicisto, aktyvaus visuomenės veikėjo Viliaus Bražėno, 2010 m. išėjusio į amžinybę, nematerialus palikimas atspindėtas jo knygose, gausybėje straipsnių spaudoje, filmuotoje medžiagoje. Šiam palikimui jis skyrė visą gyvenimą, todėl, net gyvendamas turtingoje JAV, nesukauptė milijonų dolerių, kaip kai kurie kiti tautiečiai. Kai grįžo jau į nepriklausomą Lietuvą, žurnalistų paklaustas apie santaupas Amerikoje, Vilius pajuokavo: „Pirmo milijono sukaupti nepasisėkė, todėl bandau pradėti kaupti antrąjį“. Pastebėsime, kad ir antrojo sukaupti nepavyko, nes, eidamas gyvenimo devyniasdešimt aštuntuosius metus, baigė savo žemišką kelią. Tačiau greta visuomeninės veiklos velionis turėjo dirbti ir konkretų darbą, kad galėtų pats išsilaikyti ir šeimą išlaikyti. Dirbo ir uždirbdavo, ne šykštumu, o taupumo geriams tikslams dorybe pasižymintis, velionis sugebėjo sukaupti tiek santaupų, kad, žinodamas artimųjų neblogą materialią padėtį bei jų pritarimą, gyvenimo saulėlydyje nusprendė santaupas palikti bendražygiams, dirbantiems Tėvynės labui. Tie bendražygiai buvo įvairios Lietuvos patriotinės organizacijos, kurių veikloje pats veiksmingai dalyvavo, sukaupta gyvenimo patirtimi su jomis dalinosi. Iš turimų santaupų dažnai paremdavo patriotines iniciatyvas, patriotinę spaudą.

Po V. Bražėno mirties (2010.X.3) sužinota, kad velionis paliko testamentą, kuriame jo sąskaitose turimus pinigus per testamentą vykdytoją teisininką Egidijų Baranauską po keliolika tūkst. litų paveldėjo šios organizacijos: Lietuvos laisvės kovos sąjūdis, Lietuvos Sąjūdis, Lietuvos Nepriklausomy-

A. A. Vilius Bražėnas

bės gynimo Sausio 13-osios brolija, Lietuvių fronto bičiulių sąjūdis, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Viešojo įstaiga „Naujasis amžius“, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrija, Lietuvos moterų lyga, Lietuvos politinių kalinių sąjunga, Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga, Lietuvai pagražinti draugija, Paramos ir labdaros fondas „Vaiko tėviškės namai“, Lietuvos laisvės kovų – Miško brolių – draugija. Testamento vykdytojas, suderinęs su testamentu paveldėtojais, taip pat padalino šioms organizacijoms ir likusį velionio materialųjį turtą. V. Bražėnas, paskyręs atitinkamą sumą pinigų, iš anksto padengė ir savo laidotuvių išlaidas.

Paskutiniųjų velionies gyvenimo metų veiklos spaudai bei buičiai talkininkė buvo aktyvi visuomenininkė Albina Baranauskienė. Jinai buvo V. Bražėno ranka rašytų tekstų tvarkytoja bei platintoja el. paštu žiniasklaidai, jinai velionio surasdavo internetiniuose portaluose skelbiamą ir jį dominančią informaciją, su dukra Jūrate parengė spaudai priešpaskutinę knygą *Priminimai bendražygiams*, taip pat rengė spaudai paskutinę velionies knygą. Jinai, kaip artimiausias su V. Bražėnu bendraujantis žmogus, nuolat buvo prie velionies, padėjo jį ištikusių traumų metu, budėjo prie jo gulint ligoninėje ir iki jam išeinant į amžinybę.

Iškilingai, su aukštos pagarbos ženklais Viliaus Bražėno palaikai buvo palaidoti greta jo žmonos Vilniaus Sudervės kapinėse, prie antkapinio paminklo, kurį velionis žmogui ir sau pastatydino.

Tačiau, netikėtai nutrūkus jo žemiškai kelionei, liko nebaigta ruošti spaudai, kaip jis sakė, paskutinioji jo knyga. Gavusių palikimą organizacijų garbės reikalas yra ruoštos V. Bražėno (dalis medžiagos yra A. Baranauskienės iš rankraščių perspausdinta kompiuteryje, dalis dar laikoma ruošiniuose) knygos išleidimas bei jos finansavimas. Tai ir būtų nors neženklaus atsisteisimas už taurų, patriotišką palikimą išreikštą, velionies poelgį, jo žemiškojo pėdsako Tėvynės labui pratęsimas.

KANADOS ĮVYKIAI

Ne viskas gerai

Kanados gyventojai labiausiai patenkinti savo gyvenimu, darbu ir uždarbiais; jie turi geresnę nei kitose valstybėse išsilavinimą ir jaučiasi esą laimingesni nei kitur. Tokias išvadas po apklausų pateikė OECD (Organization for Economic Co-operation and Development). Tačiau mūsų valstybė viena iš paskutiniųjų antikorupcinėje veikloje. Nors Kanadoje yra nemažai didelės rizikos tarptautinių verslovių įstaigų, išaiškintas tik vienas papirkinėjimo atvejis. Bauda už šį nusikaltimą neįtikėtina maža. Pagal OECD išvadas, Kanados vyriausybė nesugeba priimti antikorupcinių įstatymų, kurie būtų taikomi taip visuotinai, kaip terorizmo ar sekso turizmo nusikaltėliams. OESD šiemet mini 50-ąsias veiklos metines. Ji įsteigta 1961 m. kaip Europos tautų visuotinių bendradarbiavimą skatinanti organizacija. Vėliau į jos veiklą įsijungė JAV ir Kanada. Dabar ši tarptautinė organizacija turi 34 narius, jos narystės atkakliai siekia Rusija ir kitos besivystančios valstybės. OECD stebi ir derina ekonomikos, kultūros, socialinės plėtros, teisingumo ir lygybės pažangą visame pasaulyje.

Ministeris pirmininkas Stephen Harper prisaikdino naują konservatorių vyriausybę – gausiausią savo narių skaičiumi. Vyriausybėje atsirado vietos ir prieš trejus metus atsistatydinusiame Kvebeko politikui Maxime Bernier, aktyviems konservatorių partijos veikėjams. Opozicija ir dalis kanadiečių išsakė nepasitenkinimą, pasiskyrus į senatą trejetą konservatorių, pralaimėjusių rinkimuose. Opozicija priekaištauja vyriausybės vadovui, kad jis užmiršo savo asmeninę pažadą senatą paversti renkama institucija.

S. Harper praėjusią savaitę vykusiame G-8 grupės susitikime pritarė JAV ir Europos sąjungos valstybių sprendimui – skirti suvaržymus Sirijos vadovui ir vyriausybei už brutalius susidorojimus su protestuotojais. JAV bankuose sulaukyti prezidento ir jam artimų asmenų asmeniniai indėliai, nutarta riboti Sirijos politikų keliones ir prekybą ginklais. Po susitikimo Prancūzijoje, kur pasaulio galingiausių valstybių (G-8) vadovai aptarė „Arabų pavasario“ – arabų valstybių demokratinių judėjimų kryptis ir pasekmes, Kanados vadovas S. Harper lankėsi Graikijoje.

Bob Rae, buvęs pretendentas į federacinės liberalų partijos vadovus ir pralaimėjęs M. Ignatieff, pareiškė

norą tapti laikinuoju federacinės liberalų partijos vadovu, atsisakydamas ketinimų dalyvauti nuolatinio partijos vadovo rinkimuose. Po pralaimėtų federacinių rinkimų liberalų partijos komisija nutarė atidėti nuolatinio partijos vadovo rinkimus vėlesniam laikui, o skirti daugiau jėgų partijos gretų stiprinimui, atnaujinimui. Būsimam laikinajam partijos vadovui keliami trys reikalavimų punktai. Jis neturėtų dalyvauti nuolatinio vadovo rinkimuose, privalo mokėti abi valstybines kalbas, nesvarstyti liberalų ir NDP galimo susijungimo. Bob Rae pareiškė ketinantis laikytis visų reikalavimų, jei būtų paskirtas laikinuoju liberalų vadovu.

Bevielių ryšių Kanados rinkoje sėkmingai įsitvirtina *Wind Mobile*, nepageidaujama *Rogers, Bell, Telus* varžovė, siekianti tapti ketvirta pagal verslo apimtį. Pradėjusi verslą 2009 metų pabaigoje *Wind* turi 250,000 pirkėjų. Paskutiniu metu naudotis šios bevielio ryšio tiekėjos paslaugomis pareiškė norą dar 39,000 kanadiečių.

Birželio viduryje duris užvers populiarus kino filmų nuomos verslovės *Blockbuster Canada* 140 įstaigų, darbo neteks pusantro tūkstančio kanadiečių. *Blockbuster Canada* turi 400 įstaigų su 4,000 darbuotojų. Bet, ne laimei, versli įstaiga buvo *Blockbuster JAV* garantuotoja. Kaimyninės valstybės nuomos verslovė buvo priversta paskelbti bankrotą, kai beveik \$70 mln. ieškinius už naudojamą nuomai filmų verslovės. Populiarumą sumažino ir Netflix, kitos elektroninės filmų žiūrėjimo ar išsigijimo galimybės, sumažinusios nuomos kainą.

Kanada turi savo vētrų slėnį, tik čia pražūtingos audros lankosi gerokai rečiau nei kaimyninėje valstybėje. Dažniausių audrų slėnis – pietinės Ontario provincijos plotai nuo Windsor, London, Fergus iki Barrie. Sūkurines audras traukia ir pietinių prerijų rajonai. Kanadoje kasmet vidutiniškai kyla 60/70 audrų, JAV – 1,000. Pati pavojingiausia vētra buvo 1912 metais Regina (Saskatchewan) apylinkėse. Žuvo 28 žmonės, sužeista daugiau kaip 200, benamiais liko pustrėčio tūkstančio gyventojų. Orų tarnyba pranašauja šiltesnę nei paprastai birželio mėnesį, kartu ir didesnę audrų galimybę. Bet net ir sudėtingiausia elektroninė įranga gali nustatyti sūkurinės audros grėsmę tik 20 min. prieš jos pradžią. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

VYKS RŪMŲ STATYBA

Kultūros ministeris Arūnas Gelūnas gegužės 26 d. pranešė, kad Valdovų rūmai Vilniuje palaipsniui bus baigti kiek įmanoma greičiau ir nenusižengiant įstatymams. „Sutarties nutraukimo su PST (Panevėžio statybos trestu) išvengti tikrai nepavyks, nes to neleidžia juridinė bazė, bet nutraukimo mechanizmas ir tų darbų, kuriuos būtina baigti, sąrašas yra derinamas. Jo tvirtinimu, pasitelkti visi statybos specialistai, istorikai, architektai. Darbai Valdovų rūmuose buvo sustabdyti, kai Viešųjų pirkimų tarnyba sutartyje su rangovu PST aptiko daug pažeidimų ir pareikalavo sutartį nutraukti. Valdovų rūmų atstatymo kaina per dešimtmetį pabrango daugiau nei tris kartus – nuo 114 iki 367 mln. litų. Dėl galimų įstatymų pažeidimų kreiptasi į Generalinę prokuratūrą. Šiuo metu A. Gelūno sudaryta darbo grupė su PST derasi dėl sutarties nutraukimo šalių sutarimu.

VU – GERIAUSIAS

Gegužės 23 d. žurnalo *Veidas* paskelbtame šalies universitetų vertinime tarp valstybinių aukštųjų mokyklų vėl pirmauja Vilniaus universitetas (VU), kuris niekad nebuvo nukritęs iš tos pozicijos. Aukščiausią vietą užimanti privati aukštoji mokykla, kaip ir pernai – ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas. Geriausių valstybinių universitetų vertinime antrąją vietą užima Kauno technologijos universitetas (KTU), trečią – M. Romerio universitetas (MRU), ketvirtas – Vytauto Didžiojo universitetas (VDU), penktas – Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VG-TU). Pirmasis penketukas, lyginant su pernykščiu, beveik nepakito, tik vietomis susikeitė VGTU ir VDU. Paskutinėje vietoje tarp valstybinių aukštųjų liko Lietuvos kūno kultūros akademija, ją nedaug lenkia Vilniaus dailės akademija (VDA). Aukštosios mokyklos buvo vertinamos pagal devynis kriterijus: mokslo ir meno veiklą, aukščiausius akademinio personalo ir alumnų veiklos įvertinimus, akademinį personalą, tarptautiškumą, studijų kryptių įvairovę, studijų sąlygas, studentų apklausą, įgytos specialybės paklausą darbo rinkoje ir finansavimo struktūrą.

PADAUGĖJO PARAZITŲ

Lietuvoje stebimas sergamumo echinokokoze (*Echinococcus granulosus*, angl. – “tapeworm”) augimas, o gyventojams trūksta žinių apie šios ligos profilaktiką, teigia

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (ULAC). Centro duomenimis, anksčiau užregistruota 2-3 atvejai per metus, tačiau vien 2009 m. buvo 36 susirgimai. Didesnis sergamumo echinokokoze rodiklis registruojamas kaimo vietovėse, nes pagrindiniai infekcijos platintojai yra rudosios lapės, šunys, katės. Echinokokozės sukėlėjai išlieka gyvybingi net dvejus metus. Liga gali progresuoti ligoniui neįėjant ligos simptomų. Echinokokoze serga įvairių amžiaus grupių žmonės, dažniau – 45-60 metų amžiaus. Liga pasižymi dideliu mirštamumu – daugiau kaip 90% per 10 metų nuo klinikinių simptomų atsiradimo. Siekiant išvengti šios ligos, būtina plauti rankas prieš valgį, po bendravimo su šunimis, po lauko darbų, nevalgyti neplautų uogų, vaisių, daržovių, negerti nevirinto vandens iš atvirų vandens šaltinių, nešerti gyvūnų (šunų, kačių) termiškai neapdorotais paskerstų gyvūnų vidaus organais bei virtuvės atliekomis, kurios gali būti užkrėstos.

PENSIJOS AMŽIUS

2009 m. Lietuvoje moterys iš darbo rinkos į pensiją pasitraukdavo būdamos vidutiniškai 59.1 m., o vyrai – 62 m. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) duomenimis, Europos sąjungoje (ES) mažesnis nei Lietuvoje iš darbo rinkos į pensiją pasitraukiančių moterų amžiaus buvo šešiose valstybėse, o pagal iš darbo rinkos pasitraukiančių vyrų vidutinį amžių Lietuvą lenkė 13 valstybių. 2009 m. ES anksčiausiai iš darbo rinkos pasitraukdavo Slovakijos moterys ir Liuksemburgo vyrai – atitinkamai 56.2 m. ir 57.3 m. Ilgiausiai iki pensijos dirbo moterys Airijoje (63.7 m.) ir vyrai Rumunijoje (68.4 metus). Latvijoje moterys ir vyrai iš darbo rinkos į pensiją pasitraukdavo vidutiniškai 63.5 ir 63.7 m., Estijoje – atitinkamai 63.4 ir 66.2 m. Lietuvoje moterų pensijos amžius šiuo metu yra 60 m., vyrų – 62.5 m., tačiau gyventojai turi galimybę gauti išankstinę senatvės pensiją – jos galima prašyti, kai iki pensijos lieka 5 ir mažiau metų. Gavusiam tokią pensiją asmeniui vėliau, kai jis sulaukia pensijos amžiaus, pensijos dydis yra mažinamas. Vyriausybėje ir seime svarstomame būsimos pensijų ir “Sodros” reformos įgyvendinimo priemonių plane numatyta nuo kitų metų pradėti vėlinti vyrų ir moterų pensijos amžių, kad 2026 m. jis pasiektų 65 metus. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

CICERO, IL

GEGUŽĖS 8-ĄJA Cicero lietuviai, susirinkę sekmadieniam tautiečių pabendravimui, vykusiam po Mišių Šv. Antano parapijos šventovėje, atšventė ir Motinos dieną. Įeinančioms mamoms į minėjimui skirtą kambarį, susirinkimo vedėjos Mėta Gabalienė ir Jonė Bobinienė įteikė po mažą gyvą gėlytę. Pradžioje buvo vaišinamasi kava, arbata ir pyragu, po to vyko tikrai graži bei įdomi meninė dalis, skirta mamoms pagerbti. Programą atliko Liuba Šniurevienė bei Virginija Mauručienė. Prie jų prisidėjo ir jaunoji Deimantė Kavaliauskaitė, kuri padėklamavo eilėraštį.

Renginio pradžioje Aldona Zailskaitė su liūdesiu pranešė, kad netekome kunigo Arvydo Žygo. Kaip žinome, jis yra gimęs ir augęs Ciceroje, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę ilgą laiką dirbo ten. Visi susirinkusieji už mirusio jauno kunigo sielą sukalbėjo “Amžina atilsį”.

V. Mauručienė ir L. Šniurevičienė atlieka meninę dalį Motinos dienos minėjime

Šiame susibūrimo dalyvavo ir tolimas svečias iš Marijampolės – žurnalistas Algis Vaškevičius su žmona Vida, kuri yra Marijampolės televizijos direktorė bei žinių redaktorė. Svečias trumpai pakalbėjo apie pernai išleistą įspūdingą knygą *Amerika: ir tolima, ir artima*. Tai jau ketvirtoji A. Vaškevičiaus viešnagė JAV. Amerikoje matytus vaizdus žodžiais bei nuotraukomis įamžino auksčiau minėtame leidinyje. Svečių trumpai pristatė visuomenininkė Marija Remienė bei šių eilučių auto-

A. Vaškevičius Cicero lietuviams rodo jo parašytą knygą apie Ameriką sekmadieniniame tautiečių susibūrimo. Šalia jo – visuomenininkė M. Remienė

rius. Dalis susirinkimo dalyvių turėjo progą įsigyti žurnalisto parašytą leidinį. A. Vaškevičiui palinkėta po šios viešnagės parašyti dar vieną knygą apie Ameriką bei joje gyvenančius tautiečius.

Kaip jau buvo trumpai skelbta, lietuvių įsteigta Šv. Antano parapija šiemet mini savo 100-ąjį jubiliejų. Yra sudarytas minėjimo komitetas, kuris šiai sukakčiai pažymėti jau sudarė programą. Vienas iš artimiausių minėjimo renginių – birželio 10-12 dienomis šalia šventovės vyksiantis kermošius, kuriame nestigs vaišių, žaidimų bei muzikos. Birželio 13, pirmadienį, kai bus švenčiamos Antaninės, rengiama eiseną Cicero gatvėmis, o šventovėje vyks pamaldos. Po jų bus vaišės parapijos salėje. Programa prasidės 6 v.v. Rugsėjo 17 d., 6.30 v.v. jubiliejinis renginys vyks Crystal Sky pokylių salėje Lyons, IL (į vakarus nuo Cicero).

Šv. Antano parapijos 100-mečiui skirtų minėjimų kulminacija įvyks spalio 1 d., 3 v. p.p. šventovėje atnašaujamomis iškilmingomis pamaldomis, kuriose dalyvaus kardinolas Francis George. Po to – vaišės parapijos salėje. O spalio 10-ąją parapijos salėje susirinksim rudeniniam pabendravimui prie švediško stalo. Šv. Antano šventovė yra vienintelė Amerikoje, kurią pašventino palaimintasis Jurgis Matulaitis savo viešnagės JAV metu. Šioje šventovėje vienas altorius yra pašvęstas pal. J. Matulaičio garbei. **E. Šulaitis**

(Ntrs. E. Šulaičio)

London, ON

PARAPIJOS YPATINGASIS SUSIRINKIMAS bus birželio 12, sekmadienį, po 3 v.p.p. Mišių šventovės salėje. Kviečiame visus dalyvauti.

JONINĖS rengiamos birželio 26, sekmadienį, Laisvio-Petro Sergaučio dvare. Tą sekmadienį ten bus ir parapijos Mišios 1 v.p.p. Ta proga mus lankys per Kanados lietuvių parapijas keliaujantis **Gailastingojo Jėzaus paveikslas**, prie kurio visi pasimelsime.

GAUTA ŽINIA, kad Londono vyskupija jau pardavė nugriautosios mūsų šventovės sklypą.

NORINTIEMS TUOKTIS

Londono vyskupijoje nurodoma, kad pirmiausia turi susitikti su savo parapijos kunigu ir tuo reikalu su juo pasikalbėti **maždaug apie vienerius metus prieš numatomą santuokos datą** ir tada atlikti reikiamą santuokai pasiruošimą. Jei kuris iš būsimųjų sutuoktinių jau yra kokio nors formos tuokšis (išskyrus našlystės atvejį), tai kunigas negali su juo tartis dėl santuokos datos, kol nėra gautas santuokai leidimas iš vyskupijos

BIRŽELIO 5, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Petrą Jokšą. **Inf.**

Hamilton, ON

A.a. JURGIUI STUNGEVIČIUI mirus, užjausdami žmoną Liudą, sūnus Edvardą ir Marių bei visus gimines, “Pagalbai Lietuvos vaikams” aukojo: \$100 – E. Bubnienė; \$50 – R. Budd, D. Pellerin; \$40 – V. Collis, J. Norkus, R.C. Seniūnai; \$25 – M. Vaičiūnienė; \$20 – A. Gailienė, K.E. Gudinskai, L. Gudinskienė, J.N. Kolesnikoff, F.A. Pietrantonio, J.A. Remesat, V.A. Remesat, Z. Rickienė, A. Sakalas, A. Stanaitienė; \$10 – M.F. Gudinskai, A.R. Zubrickai ir F. Venckevičienė. PLV komitetas dėkingas visiems aukotojams.

A.a. ONAI ADOMAUSKIENEI mirus, užjausdami sūnus Eduard (Zita) ir Peter bei visus gimines, “Pagalbai Lietuvos vaikams” aukojo: \$40 – E. Povilauskienė; \$25 – M. Vaičiūnienė; \$20 – E. Berzaitienė, K.E. Gudinskai, S. Kareckas, E. Repšys, A. Stanaitienė, A.B. Venslovai; \$10 – M.F. Gudinskai ir J.D. Trumpickai. Dėkingas PLV komitetas.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

St. Petersburg, FL

L. DUKTERŲ DRAUGIOS VEIKLOJE. LD dr-jos St. Peterburgo skyriaus metinis ataskaitinis susirinkimas, kurį pradėjusi skyriaus pirmininkė Aldona Stasiukevičienė vesti pakvietė vicepirmininkę Rūtą Bandžiukienę. Po kun. dr. Mato Čyvo maldos pagerbtos mirusios sesės: Konstancija Kartanienė, Bronė Martišienė ir Prima Vaškelienė. Sekretorės Alvitos Kerbelienės perskaitytas praeito susirinkimo protokolas priimtas be pataisų. Iždininkė Liuda Petkuvienė pateikė finansinę atskaitomybę. Skyriaus kasoje yra \$9,642.02, iš kurių šiuo metu paskirta \$2,200 šalpai į Lietuvą. Skyriaus pirmininkė pasidžiaugė, kad skyrius yra geroje finansinėje padėtyje, ir galime padėti pagalbos reikalingiems. Padėjo valdybos narėms už rūpestingą darbą ir pranešė, kad visos pasiliko savo pareigose dirbti ir ateinančiais metais. Nuoširdžiai dėkojame visoms ir visiems už aukas ir narėms už

nario mokesčio susimokėjimą. Visa tai įgalina mus ir toliau tęsti labdaros darbą. Pirmininkė padėjo narėms, suruošusioms gausias vaišes ir pakvietė prie vaišių. Maloniai buvo kartu praleistos kelios valandos, bendraujant ir besivaišinant.

ATŠVĖSTAS KUN. DR. M. ČYVO JUBILIEJUS. Balandžio 29 d., daugiau kaip šimtas žmonių, susirinkę į Lietuvos klubo salę, pagerbė kunigą dr. Matą Čyvą Jo 95-to gimtadienio ir 70-ties metų kunigystės jubiliejaus proga. Sukaktvininkas, kuriam šis pagerbimas buvo tikra staigmena, pasitiktas, apdovanotas baltų rožių puokšte ir susirinkusiems sveikinant jį plojimu palydėtas į svečių stalo garbingą vietą, kur jo laukė iš toliau atvykę šeimos nariai. Vakarieniškos iškilmes pradėjo Šv. Kazimiero misijos komiteto pirmininkas Vilius Juška, pasveikino sukaktvininką ir toliau vakaro programą vesti pakvietė komiteto narę Aldoną Česnaite. Pakviestas Šv. Kazimiero misijos vadovas, kan. Bernardas Talaišis savo

Kai žiedas mums kalba apie puošnų pavasarį...

Ntr. E. Petrausko

kalboje dėkojo kun. Matui už visokeriopą pagalbą Misijoje ypatingai gelbstint jį anglų kalba. Danutė Miselienė, kun. Čyvo brolio dukterė, sveikino dėdę, išskeldama jo kaip globėjo ir ramsčio reikšmę jų šeimai. Lietuvos klubo pirmininkė Vida Meiluvienė sveikino ir įteikė specialiai šiai progai pagamintą menišką dovaną. Aldona Česnaite nupasakojo sukaktvininko gyvenimo kelią. Kultūros būrelio pirmininkė A. Karnienė savo kalboje suminėjo, kad kun. Čyvas yra mums visiems pavyzdys, nes be jo, einančio kunigo pareigas, jį randame visur – Klubo ir įvairių organizacijų susirinkimuose, suvažiavimuose, kur išklausome jo prasmingų ir susikaupti skatinančių invokacijų. Lietuvos Dukterų skyriaus vardu sveikino Alvita Kerbelienė, padėklamuodama eilėraščių, o Pensininkų klubo vardu gražiomis eilėmis pasveikino Laimutė Alvarado. Prie mikrofono pakviestas sukaktvininkas, papasakojo įdomių įvykių iš savo gyvenimo. Pakėlus šampano taures, nuoširdžiai nuskambėjo ilgiausių, laimingų ir sveikiaušių metų sveikinimas.

Kun. dr. M. Čyvas, 1941 m. sausio 26 d. dėl sovietinės okupacijos ir persekiojimo pavojų, specialiu leidimu, kartu su devyniais diakonais gavo kunigystės šventinimus, o studijas užbaigė jau už seminarijos ribų. Darbavęsis keletą metų Kauno Šv. Kryžiaus (Karmelitų) parapijoje, 1944 m. paskiriamas arkivyskupo Juozo Skvirecko asmeniniu sekretoriumi ir kapelionu. Dėl artėjančių karo veiksmų pasitraukė kartu su arkivyskupu į Austriją ir vėliau į Romą. Čia tęsė Lietuvoje pradėtą Bažnytinės teisės studijas ir 1947 m. apgynė disertaciją, gavo Bažnytinės teisės daktaro laipsnį. Tais pačiais metais paskiriamas Šv. Kazimiero kolegijos klierikų prefektu. 1949 m. atvyko į JAV ir 1963 m. paskirtas Šv. Jurgio Albany, NY, parapijos klebonu. Po 25 metų klebonavimo, 1988 m. persikėlė užtarnautam poilsiui gyventi į St. Pete Beach, kur jau anksčiau buvo apsigyvenęs jo brolis Juozas. Nuo tada įsijungė į Šv. Kazimiero misijos veiklą ir čia gyvenančių lietuvių sielovadą. Programai pasibaigus, svečiai vaišinosi vakariene ir sudainavo kelias kun. Čyvo mėgstamas dainas. **Angelė Karnienė**

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

JAV LB rytinės Connecticut valstijos apylinkės sukaktvinis renginys, minint LB apylinkės 55-metį, įvyko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno J. Matulaičio slaugos namuose. Jį pradėjo LB apylinkės pirmininkė Diana Norkienė, pasveikindama susirinkusius ir pasidžiaugdama, kad čia yra susirinkę kelių kartų lietuviai. Invokaciją sukalbėjo slaugos namų kapelionas kun. Izidorius Sadauskas. Minėjimui vadovavo tautiniais drabužiais pasipuošusi Irena Valienė, prieš kelerius metus atvykusi į JAV-bes ir spėjusi aktyviai įsijungti į bendruomeninę veiklą. Ji taipgi skaitė savo parengtą pranešimą apie LB apylinkės įsisteigimą ir jos veiklą. Per visą 55-rių metų laikotarpį LB valdybai pirmininkavo: Algis Mitkus, J. Paknys, Vytautas Abromaitis, Juozas Tamašauskas, dr. Česlovas Masaitis, Albinas Lipšienė, Juozas Ragelis, Vytautas Alksninis. Šioje LB apylinkėje gyvenę žymūs lietuvių poetai Jonas Aistis (Aleksandravičius), Žemaičių etnokultūros ir Kretingos muziejaus vienas steigėjų Ignas Končius, dainininkas ir kompozitorius Jonas Banys, Emilija Putvytė bei Sofija Putvytė-Mantautienė ir kiti žymieji veikėjai. Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos generalinis konsulas Niujorke Valdemaras Sarpinas. Renginyje buvo pagerbtas ilgametis LB apylinkės valdybos iždininkas Pranas Valys. Jam buvo įteiktas JAV LB krašto valdybos padėkos raštas. Padėkos raštas buvo dar apdovanoti LB apylinkės veikėjai Diana Norkienė ir Leonardas Norkus.

Meninę programą atliko du jauni muzikai Rasa Vitkauskaitė ir Vitalius Lišovskis iš Bostono, MA, atvykę iš Lietuvos. Jie, bestudijuodami Bostone, yra parengę keletą muzikinių kūrinių. Minėjimo dalyviai galėjo pasigėrėti pianistės Rasos atliekamais B. Dvarionio *Noktiurnu*, M. Moszovskio *Caprice Espagnol op 39*. Ji su Vitaliumi (saksofonas) atliko Astor Pazzolla *L'Histoire du Tango*. Visi buvo sužavėti. Rasa yra ir įvairių tarptautinių konkursų dalyvė ir laimėtoja – I-osios vietos konkurse "Les Rencontres Internationales des Jeunes Pianistes" Belgijoje ir konkurse "Mendelssohn Cup" Italijoje. Prieš pabaigą LB apylinkės pirmininkė D. Norkienė padėjo programos atlikėjams, visiems dalyviams, seselėms Ignei bei Bernadetai už patalpas ir valdybos narėms Irenai Valienei bei Snieguolei Sta-

pačinskaitei ir kitiems, prisidėjusiems prie renginio paruošimo.

Australija

Metinis Melburno Socialinės globos draugijos susirinkimas įvyko Lietuvių Namų patalpose. Dalyvavo ir Katalikių moterų draugijos narės, nes daugelį darbų abiejų draugijų narės atlieka kartu. Valdybos pranešimą padarė pirmininkė Bronė Staugaitienė. Draugija rūpinasi savo bendruomenės sergančiais. Tam tikslui yra kaupiamos lėšos. Draugija, pasak pirmininkės, atlieka visus numatytus išpareigojimus. Kartu su Katalikių moterų draugija surengė šeimų šventę gegužės mėnesį, įjungiant ir Motinos dienos minėjimą. Per Australijos lietuvių dienas draugijos narės, vadovaujant virėjai Danai Binkienei, pavalgydino 250 žmonių, ir liko pelno 1,800 dol. Surengta kultūrinė popietė, buvo proga pasigėrėti Rodney Evans pademonstruotomis meniškoms nuotraukoms. Dana Binkienė vedė virimo pamokas. Draugijos narės taipgi dalyvavo dviejose Lietuvių Namų tvarkymo talkose. Draugijos narių nuolatinis rūpestis – ligonių lankymas (per 30 ligonių). Artimoje ateityje numatyta surengti šeimos popietę kartu su Katalikių moterų draugija. Valdybos iždininkė džiaugėsi, kad buvo sėkmingi metai – užteko lėšų visoms reikalingoms išlaidoms padengti. Susirinkimas baigtas vaišėmis ir malonių pabendravimu.

Vokietija

Leipzigo aukštojoje muzikos mokykloje, minint Mikalojaus Konstantino Čiurlionio šimtąsias mirties metines, surengtas kompozitoriui skirtas koncertas. Prie renginio prisidėjo Lietuvos ambasada Vokietijoje. Šioje aukštojoje mokykloje 1901-1902 metais studijavo M.K. Čiurlionis. Studentai atliko kompozitoriaus raidą atskleidžiančius preliudus fortepijonui, o mišrus choras – harmonizuotas lietuvių liaudies dainas ir originalias kompozicijas "a capella" psalmių žodžiais. Taipgi atliktas ir styginis kvartetas, sukurta M.K. Čiurlionio studijų metais Leipzige.

Lietuvos ambasadoje Berlyne vykusių iškilmių metu Lietuvos užienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis padėjo kun. baltodionio 1 d. pareigas baigusiam Lietuvos garbės konsuliu Vokietijoje Hans Friedrich Saure už ilgametę veiklą garsinant Lietuvos vardą Vokietijoje. Ta proga ministeris garbės konsuliu įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą "Lietuvos diplomatijos žvaigždė". **JA**

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man
JURGIS KULIEŠIUS
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu
Tel. tiesiogiai: 416-568-1604
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca
Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 69 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą 0.25%
čekių sąskaitą iki 0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 0.50%
180 dienų indėlius 0.50%
1 m. term. indėlius 1.75%
2 m. term. indėlius 2.00%
3 m. term. indėlius 2.50%
4 m. term. indėlius 2.75%
5 m. term. indėlius 3.00%
RRSP ir RRIF
(Variable) 0.50%
1 m. ind. 1.75%
2 m. ind. 2.00%
3 m. ind. 2.50%
4 m. ind. 2.75%
5 m. ind. 3.00%

PASKOLAS
Asmenines nuo 3.50%
Nekiln. turto 1 m. 3.50%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ -
(Tax-free savings account - TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable - 1.50%
1 metams - 2.00%
2 metams - 2.25%
3 metams - 2.50%
4 metams - 2.75%
5 metams - 3.25%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu**
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Deimantinių gintarėlių mozaika

RIMA ŽEMAITYTĖ-
DelULIIS

Kiekvieną antradienio vakarą Anapilio sodybos salėje skamba vaikiški balseliai. Čia repetuoja Deimantės Grigutienės choras „Gintarėliai“. Po mažukų renkasi vyresnieji dainininkai, ir vadovė juos moko iki vėlumo. Kantriai, bet reikalaujama ir stengiamasi. Pavargdama, bet šypsodamasi ir mylėdama. Kiekvienas trimetis ar keturmetis, atėjęs pas ją dainuoti, sutinkamas kaip kokia įžymybė, apkabinamas, pamyluojamas, paleidžia mamos ranką ir įsistebeilija į vadovę. Ir dainuoja. Kartais pataiko, kartais – ne, bet dainuoja.

– Nieko tokio, – padaršina vadovė, – išmoksi, – ir priima visus, netikrindama balsų, neatrinkindama. Ką tu ten patikrinsi, kad kai kurie dar vargiai ir šneka, bet po pusmečio ir tie... uždainuoja. Pataiko ir natas, žino žodžius. Vadovė net negiria savo dainininkų po vieną. Jeigu vienam pasakė ką nors gero, tuojau po gerą žodį kaip saldainį padalina kiekvienam.

– Man patinka ponija Deimantė, nes jinai labai gera ir mandagi mokytoja ir nešaukia kaip kitos, – sako Diana. – Man ypač patinka daina „Tėtuk, aš dar mažytė“.

– Man gražiausia daina yra Jono Govėdo „I Am the Song“, – sako Antanukas. Vaikai mokosi ne tik dainuoti. Jie išmoka naujų žodžių. Jie mokosi klausyti – savęs ir kitų. Kartais sunku patikėti, kad tokie mažuliukai gali padainuoti suaugusiųjų dainas. Net pati vadovė, ruošdama mažyliams dešimtajai Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventei, ne kartą atsiduso: „Na, čia jums per sunku“, ir tuojau pat pridūrė: „Bet jūs išmoksit“. Ir vaikai išmoksta. Sena taisyklė: duok vaikui labai daug – jis žinos daug; duok vaikui daug – jis žinos mažai, duok vaikui mažai – jis nežinos nieko.

– Vaikai yra neišsemiamą galimybę, – sako „Gintarėlių“ vadovė. – Mano tikslas – sukurti ką nors gražaus, atverti sielą, nes ji juk atsiveria dainuojant. Ir tada – per muzikos meną, chorinę išraišką – pajusti visumos jėgą: vaikai, tėvai, muzika, daina... Norisi įdiegti dainavimo kultūros skonį ir jį pakelti į aukštesnį lygį, o tai susiję su dainavimo kokybe, kuri neatsiejama nuo kantraus ir kruopštaus kasdienio darbo.

Po repeticijų patys mažieji namuose imituoja savo vadovę. Mano pačios tada dar trimetė Viktorija susodindavo žaislus ir liepdavo jiems dainuoti „Aaa aaa“, o pati prie kiekvieno prikišdavo ausį, o paskiau pasakydavo pastabą: lūpas reikia gražiai sudėti. Kita Viktorija namuose „repeticijai“ susodina drauges, pati sėda prie pianino,

natų sąsiuvinio vietoje pasideda savo knygutę ir imasi dainavimo pratimų, o po jų – jau „tikros“ repeticijos su visų dainų repertuaru. Penkiametis Vytis tvirtina, kad vadovė labai gerai moko labai gerų dainų, o „Gintarėliai“ dainuoja labai gražiai. Jo vyresnei sesutei Aistei linksma dainuoti su draugais. Vadovės įtaka vaikams didžiulė. Kone kiekvienas mažesnis paklaustas sako tą patį: myliu poniją Deimantę. Paklausta, iš kur ji turi tiek kantrybės, atsako:

– Kantrybės aš neturiu. Tik atrodo, kad turiu. Aš tik darau, ką labai noriu daryti. Ką darau, darau taip, kaip geriausiai galiu padaryti, jei neišeina, tuomet geriau visai net nepradėti. Kaip toj liaudies patarlėj: „Ką darai – daryk gerai“. Apgaudinėti ar užmušdinėti laiko neišeina, nes gerbiu vaikus, gerbiu tėvus, kurie juos veža pas mane ar per šalį, ar per pūgą, ar būdami pavargę, jausdami pareigą mums visiems, todėl ir aš neišvengiamai turiu į tai atsilipti savo darbu. Viską darau, kad vaikas pas mus pasijaustų reikalingas. Mažieji, tik pradedantieji dainuoti, trimečiai

„Gintarėlių“ vadovė muz. Deimantė Grigutienė su šeima

ir keturmečiai, „padeda“ vyresniems. Aš jų prašau: padėkite jiems ir padėkite man, pasistenkite. Kai keturmetė Laurą mama norėjo nubausti už kažką, pasakė: „Nevažiūsai dainuoti“, tai tas keturmetis vaikas jai paaiškino: „Bet ponija Deimantė manęs reikia“. Juk nieko nėra nuostabiau, kai vaikas nesąmoningai pajunta esąs reikalingas.

Kantrybė visuomet stovi šalia. Ji savaime atsiranda, ir panaudoji jos tiek, kiek jos yra, kiek reikia. Labai noriu išnaudoti paskutinę akimirką, paskutinę sekundę, išmokydama tarti dar vieną žodį, išdainuoti dar vieną natą. Turiu jausti, kad padariau geriausiai, kaip moku. Jeigu tik imsi čiuožti paviršiumi – vaikai tuojau tai pajus ir... išnaudos. Sau pataikauti ir nuolaidžiauti nėra nei laiko, nei erdvės. Jeigu stengiasi Deimantė,

„Gintarėlių“ vadovė muz. Deimantė Grigutienė su vyru Alvydu

stengiasi mama ir tėtė, stengiasi vaikas – rezultatas visada bus geras.

„Gintarėlių“ pradžia buvo Toronto Maironio lietuvių mokykloje, kur 1991 metų rugsėjo 29 dieną Vilniaus Muzikos akademijos absolventė Deimantė pakvietė vaikus dainuoti. Susirinko daug, sugrįžo, kaip įprasta, mažiau, bet „Gintarėlių“ choras buvo sukurtas ir pradėjo darbą.

– Deimantė, kodėl tau reikėjo užsidėti tokią našta, kurią

bo, tiesiog buvau jo be galo ištroškusi. Man chorinė muzika – tai tas raktas, atrakinantis nuostabų, subtilų pasaulį, kuriame gali pajusti neišsemiamas muzikos gelmes, pažinti, kas nepažinta, tai galimybė išreikšti pačią save. Man pasisekė, kad aš turėjau galimybę studijuoti chorinę muziką Lietuvoje. Muziką laikau pačiu geriausiu savo pasirinkimu.

– O šeima? Ji juk buvo sukurta beveik tuo pačiu metu. Ar choras netrukdyt šeimai? Ar šeima netrukdyt chorui?

– Būsimąjį vyrą Alvydą susitikau čia, Kanadoje. Ištekėjau, po metų gimė Povilas, dar po vienerių – Viltė. Ir tuo metu, vos tik pradėjus kurti jauną šeimą, po vieno laiško, švelniai tariant, kiek įžeidžiančio, sukilo mano ambicija, ir aš pasakiau sau: „Na, mano vaikai dar užaugs ir dainuos!“

Tada jauna mama net neišivaizdavo, kad maždaug po šešiolikos metų visą savo gyvenimą chore dainuojanti ta pati tada ant rankų sūpuota Viltė pasakys: „Nuo pat vaikystės buvau auginama ir puoselėjama dainomis, muzikos garsais. Tą nuostabų jausmą visada nešiosiu savyje ir visada jausiu pasididžiavimą, kad mūsų mokytoja ir vadovė yra mano mama“.

– Ir dainuoja, – šypsosi ponija Deimantė, – visi keturi. Nuo jų ir pradėjau savo kūrybinę kelionę. Mano vyras visada stovėjo šalia, ar linksma, ar liūdna, visuomet paskatindavo, padaršindavo, patardavo, visuomet būdavo kupinas naujų idėjų... Jis dainavo dviejose dainų šventėse: 1990 m. Čikagoje ir 2010 m. Toronte. Gal kam atrodo: na, kas čia tos repeticijos, bet po jų kartais būnu visiškai išsisėmusi. O kur dar namuose belaukiantys nesibaigiantys darbeliai... Visų reikia išklausyti, paguosti, patarti, visais pasirūpinti. Taip, kūryba be galo nualina, tačiau, be abejonės, ji teikia labai daug džiaugsmo,

naujų kūrybinių užmojų.

– Kiek dainininkų yra dainavę ir tebedainuoja „Gintarėlių“ choruose per dešimtį metų?

– Apie septyniasdešimt.

– Kiek koncertų suruošta? Kiek dainų išmoka ir sudainuota?

– Dainuota įvairiomis progomis maždaug 200 koncertų, pasirodymų. Kiekvienas koncertas, pasirodymas buvo įsimintinas, prasmingas, paskatinęs gražius išgyvenimus. Sudainuota apie 500 įvairiausių kūrinių, dainų, giesmių. Koncertus ruošėme Velykų, Kalėdų, Motinos dienos, Vasario 16-osios progomis. Giedota šventovėse, įvairiose koncertų salėse Delhi, Montrealyje, Ročesteryje, Niujorke, Čikagoje, Vilniaus katedroje, žinoma, Anapilio bei Prisikėlimo parapijose Toronte, aplankytos lietuvių bendruomenės įvairiose Kanados vietovėse. Teko galimybę pažinti įvairiausias scenas. Vienos iš jų buvo ypatingai skambios, kaip Kauno Įgulos šventovėje, kitos – atvirkščiai – nepritaikytos koncertams. Kaip ten bebūtų – dainavome visur, ir jau dabar tvirtai tikiu, kad mano dainininkų niekas nebaugina, kad „Gintarėliai“ jau yra patyręs choras, scenos vilkai, – nusišypso ponija Deimantė.

2006-2009 metais tapome muzikos festivalio „Kiwaniis“ nugalėtojais, gavome pirmąsias premijas. Dalyvavome dainų šventėse Vilniuje 2003 ir 2009 metais, išėivijos Dainų šventėje Čikagoje – 2006-aisiais. Dainų šventė „Mes“ Vilniuje buvo tikrai ypatinga, nes tai buvo mūsų pirmoji kelionė į Lietuvą, pirmoji Dainų šventė, pirma pažintis su Vilniumi, pirma šventės dalyvių eiseną, trukusi net dvi valandas, sveikinimai, plojimai, džiūgavimai. Atsimenu, mūsų choro dainininkas Arnoldas, paklaustas, kas jam labiausiai patiko, atsakė: „Vilniaus bažnyčios“ – vaikas taip pamatė Lietuvos sostinę. Toks buvo pirmas žvilgsnis į Lietuvą...

Dvejus metus iš eilės buvome kviečiami dalyvauti Ontario provinciniame konkurse OMFA, kur du kartus iš eilės, varžydami su stipriausiais Ontario provincijos vaikų choralais, užėmėme trečiąsias vietas. Tuomet atlikome J. Govėdo „Snow“ ir „Pasėjau dobilą“. Mūsų pasirodymus galite pamatyti internete. Esame įrašę tris kompaktines plokšteles: „Pavasaris gimtinėje“ 2005 m., „Kalėdinės giesmės“ 2006 m., „Aš ir mano muzika“ 2008 m. Puoselėjame mintį išleisti ketvirtą plokštelę su Lorne Park vaikų choru. Jono Govėdo atminimui įamžinti norėtume įrašyti jo nuostabius kūrinius vaikams.

Nukelta į 9-tą psl.

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.80%
2 metų	2.20%
3 metų	2.50%
4 metų	3.00%
5 metų	3.50%

GIC INDĒLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.50%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.50%
5 metų	2.90%
18 mėn.	2.00%

RRSP, RRIF Pensijų fondai TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita	
TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.80%
2 metų	2.40%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.50%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	1.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	3.10%
2 metų	3.50%
3 metų	3.75%
4 metų	4.00%
5 metų	4.50%
Su kintančiu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%	
MŪSŲ ADRESAS	
3 Resurrection Road	Darbo laikas:
Toronto, Ontario M9A 5G1	Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)	Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Fax 416-532-4816	Šeštadieniais 9:00 - 1:00
	Sekmadieniais 8:30 - 12:45
ANAPILYJE	
Tel. 905-566-0006	Darbo laikas:
Fax 905-566-1554	Antradieniais 9:00 - 3:30
	Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
	Sekmadieniais 9:00 - 12:30

**DĒMESIO – NAUJAS
VASAROS DARBO LAIKAS**
Nuo 2011 m. liepos 2 d. iki rugsėjo 10 d.
ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME

Kviečiame plačiau naudotis mūsų patarnavimais internetu –
saugiai, patikimai ir greitai tvarkyti finansinius reikalus.

ELEKTRONINIS BANKAS www.rpcul.com

Taip pat Jūsų patogumui siūlome naudotis **The Exchange Network**
bankomatų tinklu bankuose ir kredito kooperatyvuose.

The Exchange Network ženklų pažymetuose bankomatuose visoje Kanadoje
be papildomų mokesčių galite:

- IŠSIIMTI IR ĮNEŠTI GRYNUOSIUS PINIGUS
- ĮNEŠTI ČEKIUS
- PERVERSTI PINIGUS TARP SĄSKAITŲ
- PATIKRINTI BALANSĄ

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

NUOMONĖS

Lietuvai – ne pergalė

Prof. KĘSTUTIS MASIULIS

Gegužės 9 dieną Sovietų Sąjungos teisių perėmėjoje Rusijoje buvo švęsta Pergalės diena. Maskvoje vyko didysis paradas. Demokratiškų ir liberalių pažiūrų žmonėms šie paradai, kuriuos stebi Rusijos vadai, sukelia dviprasmiškų minčių. Vakarų Europos vadovai po Antrojo pasaulinio karo pripažino, kad karas yra didelė nelaimė, ir nebūna karo laimėtojų, tačiau visi būna pralaimėję. Todėl visų Europos tautų ir vadovų pareiga yra visomis išgalėmis siekti taikos. Tai buvo vienas iš pagrindinių akstinų, kodėl Senajame žemyne susikūrė Europos sąjunga.

Pasimokiusi iš karo siaubo Europa mini gegužės 8 dieną, kai karo veiksmai baigėsi ir prasidėjo taika. ES šalyse renginiai vyksta susitaikymo, tolerancijos ir draugystės aplinkoje. Dažnai bendruose renginiuose dalyvauja ne tik abiejų pusių vadovai, tačiau ir buvę kariai.

Ką Lietuvai davė karas ir jo pabaiga? Lietuva buvo tris kartus okupuota: dukart sovietų ir kartą nacių. Pirmoji sovietinė okupacija atnešė valstybingumo sunaikinimą, orumo ir garbės pamynimą, išdavystes, terorą ir pirmuosius trėmimus. Nacistinė okupacija sunaikino žydų tautybės Lietuvos respublikos piliečius, kurie mūsų tolerantiškoje šalyje buvo radę užuovėją ir prieglaudą. Žydai čia kūrė, tarnavo mūsų šalies kariuomenėje, kėlė krašto ekonomiką ir dirbo Lietuvos valstybės labui.

Trečioji okupacija buvo ilgiausia ir paliko tokių skaudžių randų, kurių mūsų visuomenė negali išsigydyti iki dabar ir negalės to padaryti dar daug metų. Sovietiniai budeliai ne tik fi-

ziškai nužudė ir suluošino daug žmonių, tačiau pakirto tautos valią ir sugriovė šimtmečius buvusius socialinius ryšius. Per 50 sovietinių metų išnyko pagarba šeimai, išplito alkoholizmas, žmonės tapo svetimi vienas kitam, niūrūs, vogimas, sukčiavimas tapo norma, išnyko bendruomenės, tarpusavio pagalba, o pavydas, pyktis ir kiti žemi jausmai tapo norma ir kasdienybe.

Po Antrojo pasaulinio karo visos šalys buvo pavargusios, miestai sugriauti, trūko maisto ir ramybės. Sovietų Sąjunga jėga užgrobė pusę Europos, ir Stalinas net nemanė savo "pergalės" trofėjų atiduoti. Vakarų valstybių bandymai su despotu Stalinu derėtis dėl referendumų, apeliuoti į tautų valią, demokratiją, žmonių teises sovietams kėlė juoką. Taigi Vakarai turėjo pasirinkimą – arba toliau kariauti, arba priimti *status quo*. Kadangi nei ištęklių, nei motyvacijos tęsti karą nebebuvo, Anglijos ministras pirmininkas Winston Churchill JAV, Fultone, pasakė garsiąją kalbą, kurioje konstatavo, kad ant Europos nusileido geležinė uždanga. Taip buvo nulemtas Lietuvos likimas.

Taigi karo pabaiga Lietuvai neatnešė taikos ir ramybės, o sovietai mūsų šalyje tęsė beprotiškus eksperimentus, varydami žmones į kolchozus, purvinas silikatines gyvenvietes, versdami gyventi antihumaniškuose bendrabučiuose, dirbti milžiniškose gamylose, niokdami gamtą ir kultūrą. Tik 1990 m. Lietuva grįžo į laisvės šeimą, tačiau grįžo jau kitokia, moraliai suluošinta ir pažeminta. Tai buvo kaina, kurią sumokėjome už Stalino "pergalę". **TSŽ**

AE Lietuvos pasienyje?

Antrą kartą Japonija nukenčia nuo radioaktyvaus apšvitinimo, antrą kartą japonų tauta dega nematomose liepsnose. Ir abiem atvejais visu baisumu iškyla moralės klausimas. Ar tai JAV vadovų, liepusių numesti bombas ant Hirošimos ir Nagasakio... Ar tai dabartinės Japonijos Vyriausybės, leidusios pratęsti 40 metų atidirbusio AE reaktoriaus veikimą, kuris šiandien ir vėl skina žmonių gyvybes...

Su didžiausiu siaubu pasaulis stebi Japonijos katastrofą bei su baime širdy dairosi savo kiemuose, ar kartais irgi panaši padėtis negrėsia? Po Japonijos žemės drebėjimo, cunamio ir AE sprogdimo, mūsų šaliai staigiai paskelbė savo pasipiktinimą apie planuojamą AE pastatyti 50 km nuo Lietuvos sostinės Gudijoje, bet nutylėjo, kad Ignalinoje AE stovėjo 20 km nuo Gudijos sienos... Ir naująją ruošiamasi statyti ten pat... Argi ne dvigubi standartai?

Ir Kaliningrado AE iš vakarų pusės mums tuo pačiu grąšina. Bet mes tylim... Maža to, – dar ir Lenkija žada statyti savo AE Lietuvos pasienyje, nes Vokietija kategoriškai pasipriešino prieš tokį objektą jų pašonėje! Po Černobylio katastrofos visos ES valstybės masiškai uždarinėja savo AE ir keičia energetinę politiką į alternatyvinę (vėjo, termo, bangų mūšos, saulės), tik vienužiai posovietiniai lagerio pakraščiai dar negali atsidžiaugti "taikingojo atomo" dosnumu. Štai ką reiškia informacijos stoka – sovietinė geležinė siena mūsų galvose!

Argi tai nereiškia, kad sovietinio mentaliteto neatsikratėme, kad pilnos informacijos neturime, ar kad mūsų politikų moralė labai ir labai kontraversiška? Tikėtina, kad viskas kartu. Kodėl mus per TV ramina dainininkas A. Mamontovas (kaip kažkada tai SSSR – A. Pugačiova), o ne fizikos mokslų daktaras Zigmas Vaišvila?

Tiesa, ir premjeras A. Kubilius, fizikas, tačiau jis kalba apie būsimą AE "preciziką", "kontrolę" ir kitokių sąvokų pakeitimą. Kai tuo tarpu preciziškiau už Japonijos techniką ir technologiją pasaulyje nieko nėra. Tačiau ir jie, numatydami žemės drebėjimą, neišvengė 50 km paklaidos (o tai Planetos mastu – mikroninė paklaida!) ir 4 branduolinių reaktorių avarių!!!

O mes išvis ignoruojame Lietuvos tektoninę zoną! O jau apie ekonominę faktorių – net nekalbama. Tuo tarpu puikias alternatyvios energijos rūšis – netgi ribojame (vėjo jėgainių planavimą), nors ES jas finansiškai remia.

Dr. Rūta Gajauskaitė,
kriminologė

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Medicinos seserų šventė

Kanados sveikatos įstaigos ir visuomenė kasmet gegužės mėnesio pirmąją savaitę skiria medicinos seserų pagerbimui. O gegužės 12-oji, Florence Nightingale – moderniosios slaugymo praktikos pradininkės gimtadienis, paskelbta Tarptautine medicinos sesers diena. Kiekvienais metais šiai savaitei parenkama tema, atspindinti visuomenės poreikius sveikatos srityje. Pasaulinės medicinos seserų dienos – 2011 renginiai ragino pasaulio visuomenę gerinti sveikatos priežiūros lygį ir prieinamumą visiems. Kanados medicinos seserys, savo profesinės savaitės tema pasirinkusios “Gera sveikatos priežiūra – sveikata tautai”, skatina visus rūpintis savo sveikata nuo pat vaikystės. Kanados medicinos seserų sąjunga turi beveik 150,000 registruotų medicinos seserų, trečdalis iš jų – 55,000 dirba Ontario provincijos gydymo ir slaugos įstaigose. Šalia daugelio kitų tautybių medicinos seserų sutinkame ir lietuvių, pasirinkusių nelengvą, bet labai reikalingą profesiją. Nuotraukoje: Toronto Mount Sinai ligoninės medicinos seserys savo profesinės šventės proga vilki tradicine 1970 metų aprangą. Pirma iš k. – lietuvaitė Rūta Tumosaitė, RN, su savo bendradarbėmis.

***

Privati drauda: nauja galimybė ar Kanados sveikatos sistemos negalia?

Kanadiečiai, išsigiję privatų sveikatos draudimą MyCare, kurį siūlo Kalgaryje esanti AssuredDiagnosis Inc., gali pasinaudoti garsios JAV Mayo klinikos specialistų elektronine konsultacija.

Mayo klinikos, turinčios savo skyrius Rochester (Minnesota), Jacksonville (Florida), Scottsdale-Phoenix (Arizona), garsėja savo patirtimi ir mokslo naujovėmis pagrįstu vėžio ir širdies ligų gydymu, yra viena geriausių pasaulyje. Jos istorija siekia daugiau kaip šimtmetį. Dr. William Mayo, 19 šimtmečio viduryje atvykęs į Ameriką, atidarė privačią gydymo įstaigą. Atjauta ir geru gydymu garsėjęs gydytojas meilę savo profesijai ir nesavanaukiškumą perdavė dviem sūnams dr. William ir dr. Charles Mayo. Paveldėję iš tėvo ir profesiją, ir gydymo įstaigą, abu sūnūs ją plėtė,

Mayo klinikos steigėjų brolių dr. W. ir dr. Ch. Mayo skulptūra prie ligoninės Rochester, MN

kviesdami darbui geriausius specialistus ir laikydamiesi Hipokrato priesaikos – padėti visiems, reikalingiems pagalbos. Lig šiol ir po abiejų brolių Mayo mirties tos tradicijos tęsiasi. Mayo klinika nuo 1919 metų yra nepelno organizacija, derinanti patyrimą, medicinos tyrimų išvadas ir naujoves gydymui. Gydytojams mokami nustatyti atlyginimai, kad pelnas netaptų svarbiausiu ligonių priežiūros tikslu. Dabar Mayo sveikatos įstaiga – tai Mayo medicinos mokykla Minnesotos universitete, mokslo tyrimo centrai, ligoninės, kuriose gydomi itin sunkiomis, retomis ligomis, sudėtingos priežiūros reikalingi ligoniai, teikiamos konsultacijos kitiems gydymo centrums.

MyCare draudimas prieinamas visiems kanadiečiams, išskyrus Kvebeko provinciją, iki 75 metų amžiaus žmonėms. Drauda siūloma pavieniems asmenims, šeimoms ar poroms. Ryšys su Mayo klinikos specialistais bus palaikomas per Kanados gydytojus, gydančius pacientą.

Reikia pabrėžti, kad MyCare draudimo nuostatai riboja pagalbą pacientams, jau turintiems sveikatos problemų. Pavyzdžiui, žmogui su anksčiau nustatytais širdies ligomis, išsigijusiam šį draudimą, nepadengiamos jau turimos ligos gydymo ar konsultacijų išlaidos, bet būtų apmokama JAV specialistų parama, susirgus vėžiu ar prireikus sąnarių operacijos. Jei tektų keliauti į kurią nors Mayo ligoninę gydymui, draudos planas padengia kelionę ir pragyvenimo išlaidas, kai kuriais atvejais – kelionės palydovo taip pat. Mokestis priklauso nuo amžiaus ir gyvenimo įpročių. MyCare draudimo nuostatai skatina sveikesnį gyvenimo būdą.

- Nerūkančiai porai iki 40 metų drauda kainuotų \$60.90 mėn.

- Tokio pat amžiaus, bet rūkanti pora mokėtų jau \$102.90.

- Mokestis vienam nerūkančiam žmogui, 50+, būtų \$87.50; rūkančiam – \$149.33.

Kardiologas dr. David Hayes, dirbantis Rochester ligoninėje, primena, kad Mayo ligoninėse gydytojai pataria ir gydo dešimtis tūkstančių kanadiečių, elektroniniu būdu konsultuoja daug pacientų JAV ir kitose valstybėse. Jo nuomone, naudinga, kad artimiausioje kaimyninėje valstybėje, kur nėra jokių kalbos kliūčių, pacientai gali gauti antrą patyrusių specialistų patarimą dėl nustatomos ligos ir gydymo kelio. Mayo ligoninių medicinos specialistų patarimas bus siūlomas tiems kanadiečiams, kurie nori patys jį gauti. Jeigu pacientui reikalinga speciali pagalba, kuri neteikiama Kanados ligoninėje, gali būti siūloma gydytis Mayo ligoninėse. Bet tai nuspręstų ne Mayo ligoninių konsultantai, bet Kanadoje pacientą gydantis gydytojas ar sveikatos įstaiga. Dr. D. Hayes nuomone, tokia privati drauda kaip MyCare – ne varžovė esančiai valstybinei Kanados sveikatos draudai, bet papildoma galimybė pasirūpinti brangiausiu turtu – savo sveikata. Su šios draudos šalininkais nenori sutikti kritikai, Albertos provincijoje esančios organizacijos Friends of Medicare nariai. Jie teigia, kad privati drauda su nuoroda į JAV sveikatos įstaigas yra akivaizdus tvirtinimas, kad JAV sveikatos įstaigos ir ten dirbantys specialistai yra pranašesni už Kanados valstybinę visuotinę sveikatos sistemą ir mūsų gydytojus. Tačiau daugelis kanadiečių yra patenkinti, kad yra pasirinkimas ir galimybė gauti papildomą pagalbą, atsiradus svarbioms fizinėms negalioms, priimant svarbius gyvybei ir sveikatai sprendimus.

Pagal Canadian Health Network puslapį parengė – S. Katkauskaitė

Taupykite Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our new Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%
1 metų iškeičiamas	1.55%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.50%

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.85%
1 metų	3.00%
2 metų	3.50%
3 metų	3.75%
4 metų	4.00%
5 metų	4.35%

Komerinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.50%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

AKTYVAI per \$195,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

SPORTAS

TS-LKD krepšinio komanda pakeliui iš C į B lygą. Iš 85 komandų iš Vilniaus ši komanda, suburta Manto Orinto 2009 m. Trakuose, jau spėjo išsikovoti vietą tarp keturių stipriausių ir pateko į varžybų pusbaigmę. Komandos įkūrėjas Mantas sako, kad TS-LKD gali būti "valdantieji" ne tik politikoje, bet ir krepšinio aikštėje. Nuotraukoje – akimirka iš rungtynių su Arūno Umbraso "Ereliais"
Ntr. TSŽ

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI tel. 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuosimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Kryžiažodžio nr. 11 atsakymai

1. Galerija. 2. Aktas. 3. Kartos. 4. Tortas. 5. Rūmai. 6. "Žalgiris". 7. Karkasas. 8. Moliūgas. 9. Melas. 10. Plūgas. 11. Marga. 12. Šokoladas. 13. Karuselės. 14. Telefonas. 15. Ajerai. 16. Bananas. 17. Pipiras. 18. Peilis. 19. Vakaris. 20. Asilas. 21. Žirafa. 22. Pakaba. 23. Riešutas. 24. Padažas. 25. Palapinė. 26. Mielės. 27. Paltas. 28. Puodas. 29. Valgis. 30. Salos. 31. Autobusas. 32. Banga. 33. Butas. 34. Karpa. 35. Karoliai. 36. Piniginė.

Atsakymas:
ŽEMĖLAPIS

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2011 m. birželio 8 ir 22 d.d.

***

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2011 m. birželio 8 ir 22 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* COUPON for 1 parcel **\$300***
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos kėgliavimo (bowling) 2010-2011 m. "playoff" čempionai: (iš k.) John Berlettano, Heather Dupont, Stanley Rašytinis, pirmininkas Harold Celtorius, komandos kapitonė Pauline Topolniski, Bernice Kawecki ir Nadi Rochon

Ntr. S. Banks-Rašytinienės

Modernios studijos Vilniaus Gedimino technikos universitete

PROF. ROMUALDAS KLIUKAS
Vilniaus Gedimino technikos universiteto
Priėmimo komisijos sekretorius

Puikus išsilavinimas, žinios įgytos studijų aukštojoje mokykloje metu visais laikais buvo ir bus žmogaus įrankis kuriant geresnį gyvenimą sau ir aplinkiniams. Siekti bakalauro diplomo jau tapo norma norint dirbti įdomų, gerai apmokamą darbą. Tačiau siekiant lipti karjeros laiptais, norint gebėti vertinti bet kokių reiškinį įvairiapusiškiau, giliau, strategiškai – reikia aukštesnio išsimokslinimo lygio. Magistrantūros (II pakopos) studijos būtent padės įgyti reikiamas savybes.

Nuotolinės magistrantūros studijos VGTU

Aukštasis mokslas Lietuvoje nenusileidžia studijų organizavimo pažangumu užsienio universitetams. Vilniaus Gedimino technikos universitetas, eidamas koją kojon su modernėjančiu pasauliu, siūlo nuotolines studijas pagal 5 magistrantūros studijų programas. Nuotolinių studijų pagrindinis principas – naudojantis informacinėmis technologijomis bei pasitelkiant įvairias priemones mokymas ir studijos vyksta priimtiniu laiku ir priimtinoje vietoje. Atsižvelgiant į pasaulines studijų organizavimo tendencijas VGTU įdiegta Moodle virtuali aplinka, kuri leidžia teikti informaciją apie dėstomus dalykus, dėti studijų medžiagą, organizuoti bendravimą su studentais, pateikti testus ir užduotis bei kt. Viso to dėka užsienyje gyvenantys studentai mokymo medžiagą ir konsultacijas gauna bei egzaminus laiko internetu.

VGTU nuotoliniu būdu galima studijuoti šias magistrantūros studijų programas:

- Informacinių technologijų valdymas;
- Veiklos procesų valdymo technologijos;
- Statybos technologijos ir valdymas (specializacija: Statybos ekonomika ir verslas);
- Nekilnojamojo turto valdymas (specializacijos: Nekilnojamojo turto valdymas, Inter-

netinės technologijos ir nekilnojamojo turto verslas, Intelektiniai statiniai ir jų aplinka);

- Verslo vadyba (specializacijos: Investicijų valdymas, Tarptautinis verslas (anglų kalba), Verslo vertės valdymas).

VGTU siūlomų nuotolinių studijų trukmė – nuo 2 iki 2.5 metų, kaina – nuo 2436 iki 3685 Lt už semestrą (studijų trukmė ir kaina priklauso nuo studijų programos). Į VGTU magistrantūros studijas priimami asmenys baigę bakalauro studijas ir turintys ne žemesnį kaip bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Asmenys, įgiję reikiamą kvalifikaciją ne Lietuvos aukštojoje mokykloje privalo Priėmimo komisijai pateikti ir Studijų kokybės vertinimo centro bei LR Švietimo ir mokslo ministerijos sprendimą dėl užsienyje įgyto aukštojo mokslo išsilavinimo vertinimo ir pripažinimo (plačiau apie tai www.skvc.lt). Priėmimą į VGTU magistrantūros studijas organizuoja ir vykdo Priėmimo komisija. Plačiau apie studijų programas, konkurso organizavimą ir kt. rasite internetiniame puslapyje www.vgtu.lt/magistrantura arba kreipęsi el. paštu magistrantura@vgtu.lt.

Vilniaus Gedimino technikos universitetą verta rinktis dėl daugybės priežasčių. Štai keletas jų:

- VGTU teikia kokybiškas studijas. Gerą studijų kokybę yra įvertinę ne tik Lietuvos Studijų kokybės vertinimo centras, bet ir tarptautiniai žinovai iš Europos universitetų draugijų. Visos VGTU studijų programos atitinka Europos studijų kokybės reikalavimus.

- Susibūres stiprus mokslinis pedagoginis personalas. Ne vienas iš dėstytojų įvertinti valstybine mokslo premija, dalyvauja tarptautiniuose projektuose, vykdo užsakomuosius darbus, kurie susiję su praktine veikla, todėl nėra atitrūkę nuo šiuolaikinių inžinerinių problemų, o naujus dėstymo metodus įsivina stažuočių į užsienio aukštąsias mokyklas metu.

Nukelta į 13-tą psl.

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Darbas su moliu Toronto Maironio mokykloje
Ntr. P. Sukauskio

Motinos laiškas savo vaikams

Jeigu kada nors mane mylėsi,
Tai mylėk mane dabar,
Kol aš galiu pajusti meilę,
Tokią saldžią, tokią tyrą...

Mylėk mane dabar,
Kol aš dar gyvenu ir čia esu.
Nelauk, kol aš užmigsiu,
Jau miegu amžinu...

Tada man jau nebus svarbu,
Ką ant šalto marmuro tu užrašysi.

Jeigu gali man pasakyt myliu,
Tai pasakyk dabar, kol aš girdžiu...

Vėliau tarp mūsų stos mirtis.
Ir tavo žodžių jau nebegirdėsiu.
Ir jeigu tu mane myli, nors ir mažai,
Pasakyk, ką savo širdyje laikai...

Man pasakyk dabar,
Kol dar esi arti manęs.

Tą meilę branginti galėsiu
Ir širdyje, nors laikinai, turėsiu...

Iš anglų kalbos vertė GRAŽINA STAUSKIENĖ

Modernios studijos...

Atkelta iš 12-to psl.

- Studentams yra suteikta galimybė rinktis studijas anglų kalba ir studijuoti tarptautiniame kolektyve.
- VGTU studentai gali skaityti nemokamai VGTU leidyklos išleistas ir E-books (elektroninių knygų) portale skelbtas monografijas, vadovėlius, mokomąsias knygas.
- Vilniaus Gedimino technikos universitete studijos vykdomos visose pakopose: bakalauro, magistrantūros, doktorantūros.

Nemokamos bakalauro studijos

Tie, kas dar nėra įgiję bakalauro kvalifikacinio laipsnio, yra kviečiami rinktis pirmosios pakopos studijas VGTU. Čia rengiami specialistai pagal 42 bakalauro studijų programas, kurios praktiškai apima visą inžinerinių studijų sritį, vadybos, informatikos, matematikos ir architektūros kryptis. Plačiau apie VGTU bakalauro studijas rasite internetiniame puslapyje www.vgtu.lt/stojantiems. Studijos vykdomos dieniniu, neakivaizdiniu būdu, o forma atitinkamai skirstoma į nuolatinę (studijų trukmė – 4 metai) ir iššestinę (5.5 metų).

Valstybės finansuojamą studijų vietą gali gauti Lietuvos respublikos piliečiai bei lietuvių kilmės užsieniečiai, pateikę lietuvių bendruomenės, iš kurios atvyko, pažymą, patvirtinančią lietuvių kilmę. Užsieniečiai stodami į VGTU ar kurią kitą Lietuvos aukštąją mokyklą turi pateikti Studijų kokybės vertinimo centro atliktą įgytos kvalifikacijos įvertinimą, t.y. nustatoma ar užsienyje įgyta kvalifikacija yra lygiavertė Lietuvos respublikoje teikiamam viduriniam ar aukštajam išsilavinimui. Vertinimas yra reikalingas, nes jo metu yra nustatomi užsienyje baigtų mokomųjų dalykų, reikalingų konkursiniam balui apskaičiuoti, atitikmenys Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų dalykams.

Siekiant valstybės finansuojamos vietos VGTU stojantis turi pateikti prašymą per Bendrąjį priėmimą, t.y. turi eiti kartu su visais stojančiaisiais į visas Lietuvos aukštąsias mokyklas. Plačiau apie Bendrojo priėmimo organizavimą rasite internetiniame puslapyje www.lamabpo.lt arba kreipęsi į VGTU Priėmimo komisiją (Saulėtekio al. 11, Vilnius, tel. (+370 5) 274 4949, el.paštas priemimas@vgtu.lt, tinklalapis www.vgtu.lt/stojantiems).

D Ė M E S I O gimnazistams!

TRŪKSTA "Community Service" valandų?
Laisvai skaitote lietuviškai? Mėgstate knygas?

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ BIBLIOTEKAI REIKIA
P A G A L B O S

Skambinti RAMŪNEI 905-275-4672

JAUNIMO ŽODIS

“Kojomis žemės nesiekiau” koncertas Čikagoje

Šeštadienį, gegužės 7, vyko Čikagos “Grandies” tautinių šokių grupės 50 metų jubiliejus “Kojomis žemės nesiekiau”. Koncertas vyko Pasaulio lietuvių centre, Jaunimo rūmų salėje. Koncerte dalyvavo 240 šokėjų iš Amerikos bei Kanados. Dalyvavo Čikagos šokių grupės “Grandis”, “Lietuvos vyčiai”, “Suktinis”, Lemonto “Spindulys”, Klyvlando “Švyturys”, Bostono Groves “Laumė” ir Toronto “Gintaras”. Koncerto organizatoriai “Grandies” meno vadovė Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich ir Gintaras Grinkevičius. Pirmą dalį sušoko Čikagos šokių grupės bei “Laumė”. O antra dalis buvo paskirta a.a. Tamaros Kalibataitės (1926-2010 m.) šokiams.

Antroji dalis sujungė visus. Jos atminimui rodė skaidres ir pasakojo apie jos gyvenimą, kurį ji paskyrė liaudies šokiams. Tamara Kalibataitė

Toronto “Gintaras” šokio sukūryje

Ntr. autorės

– šokėja, vadovė, choreografė – kūrė šokius pilkuoju Lietuvos istorijos laikotarpiu. Sukūrė apie dvidešimt šokių, kurie apibūdinti liaudiškumu ir išraiškumu. Koncerte sušoko jos sukurtus šokius “Traukas”, “Rolanderis”, “Subatvakaris”, “Lėliūnų kadrilis”, “Parovėjos suktinė” ir “Joninių burtai”.

Nors šiemet pati nešoku “Gintare”, man teko kartu važiuoti su visais šokėjais. Buvo smagu matyti, kaip šokiai suburia lietuvišką jaunimą iš įvairių pasaulio kampų. Būdamas Čikagoje prisiminiau, kaip aš pasiilgau tautinių šokių. Iki kito susitikimo Šokių šventėje Bostone 2012 m.!

Vida Naudžiūnaitė

An Engaging Story

Between Shades of Gray by Ruta Sepetys, Philomel Books, USA, 2011

KRISTINA PETRAUSKAS BREWER

As the daughter and granddaughter of Lithuanian post WWII refugee immigrants, I have heard these stories many times and found Ruta Sepetys' book *Between Shades of Gray* an engaging, interesting book. Each family's story is different, however there is a common thread that runs throughout – the horrors and atrocities committed by the Soviets and the astounding will of the victimized to live, to survive...

A Lithuanian American, Ruta Sepetys documents life in Lithuania very accurately (according to what was passed to me by my forebears) from the beginning, when people were being taken away not knowing what crime they had committed, to being put on cattle cars not knowing where they were being taken. The dialogue in English resonates with Lithuanian.

Her descriptions are clearly detailed, yet not too graphic. She describes the cold in the Siberian north, the labour camps, people dying

of scurvy and dysentery. Her descriptions of the treatment of prisoners is haunting. The lack of food, rationing, working “until bones ache”, name-calling (“fascist pigs”), are very real. It is written from the perspective of a 15-year-old girl, Lina.

Many families were separated and children orphaned. Also, so many victims didn't know what really happened to their loved ones. What pain to bear! Again, Ruta describes this clearly and all the emotions that go with the confusion and turmoil of that time. She uses very Lithuanian names – Lina, Jonas, Mrs. Arvydas, Mrs. Rimas, Janina. She also touches upon Lithuanian traditions that couldn't be celebrated during the Soviet reign of terror in Lithuania, such as “Kucios” – Christmas Eve. In the book, Lina states that this is the first “Kucios” that she and her family wouldn't be together and wouldn't be able to share the wafer, and there wouldn't be 12 dishes to represent the 12 apostles, nor the traditional festive merriment. All cherished traditions were an-

ti-state, forbidden, lost.

Through her research and interviews, Ruta captured the confusion, turmoil and horror of what happened to many individuals and families in Lithuania in 1940, with the arrival of the occupying Soviet Red Army, secret service NKVD, and the consequences. The book has 85 chapters, yet it has a good pace and each chapter is about 3 pages long.

As I have heard these stories firsthand from my parents and grandparents, I hope that today's youth take an interest, because “if we don't learn from the past, we are doomed to repeat it”. Authored recently by a Lithuanian Canadian Antanas Sileika, *Underground*, is also based on real life war experiences. However to me *Between Shades of Gray* has a more Lithuanian emotional feeling.

Between Shades of Gray by Ruta Sepetys is available in libraries, in the teen section. Antanas Sileika's book about freedom fighters, *Underground* is also available in libraries.

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m.
Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, CCIC, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę
T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

SKAITYTOJAI PASISAKO

Vytautas Pačkauskas (viduryje), buvęs ilgametis torontietis, 2010 m. švenčia savo gimtadienį Kauno Globos namuose
Ntr. V. Pačkausko

AŲA
JURGIUI STUNGEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną, mūsų būrelio narę, skautininkę LIŪDĄ STUNGEVIČIENĘ, sūnus EDVARDĄ ir MARIŲ bei jų šeimas ir kartu liūdime –

Hamiltono skautininkų "Šatrijos Raganių" būrelis

AŲA
LIUDAI GVILDIENEI-YČIENEI

iškeliavus amžinybėn,

gilią užuojautą reiškia ir liūdi Toronto skautiška šeima –

Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai, Skautininkų/ių ramovės ir "Romuvos" valdyba

AŲA
ROBERTUI PAULIONIUI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo tėvui VINCUI PAULIONIUI ir visiems artimiesiems –

Slidinėjimo draugai:

dr. Č. Jonys

N. Liačienė

dr. A. Dailydė

R.R. Otto

JUOS VILIOJA PINIGAI

Siunčiu jums keletą nuotraukų iš Kauno. Aš jau 12 metų, kai pastoviai gyvenu Lietuvoje, ir daug ką galima pastebėti iš vidaus. Mūsų namai labai gražiai ir prabangiai tvarkomi. Pinigai, didele dalimi, gaunami iš ES. Skaudu ir gaila, kad 2010 metais iš Lietuvos išbėgo daugiau kaip 80,000 jaunų, darbinių žmonių. Neatrodė, kad šis srautas mažės ateityje. Jaunimas baigia mokslus ir jau ruošiasi į užsienį. Juos vilioja pinigai, o pat-

riotizmas jų nedomina, kaip ir Lietuvos istorija arba lietuvių kalba. Pagal juos, tai pasenę dalykai, nereikalingi. Vyksta gyventojų surašymas. Daug klausimų. Aš turėjau atsakyti, kada išvažiuoju iš Lietuvos ir dėl ko grįžau. Sakiau, kad nesupratau klausimo. Geriausias sėkmės TŽ

Vytautas Pačkauskas,
gyvenantis Kaune

RAŠYTI PRISIMINIMUS

TŽ 2011 nrs. 19, 20 Veda-
mieji: "Einam kaip ir eję..." ir
"Kad būčiau žinojęs..." 1941

pilni sukakčių 70-metyje – ne tik po 1940 m., pakartotinai nauja trėmimų banga. Lemtingoji "Birželio 22, saulėtas sekmadienis" atsikratant Sovietijos. Atrastos žudynės, kalėjimų lavonai ir Naujos aukos – sukilimas... tikint prisikėlimo... veltui. Jei dar gyvi visi išrašytų savo išgyvenimus, prisiminimus, – taptų storu knygos dokumentu. Laiko eigoje, palaiptams dingsta, lyg supelnyjant, visi įrodymai. Nutyla ir atmintis.

E. Petrauskas, London, ON

Ilgaamžiškumas

Pagal 1978 metų sovietinę spaudą, Agajevs mirė sulaukęs 143 metų. Azerbaidžiano laikraštis *Azerbaidžian gاندزيلياري* rašė, jog 1973 metais mirė 195 metų sulaukęs Seida Ali Alachis. Anglijoje ilgiausiai gyvenusiu žmogumi laikytas T. Paras, išgyvenęs 152 metus. Lietuvoje 1985 m. seniausia laikyta B. Jasaitė. Tai 130 metų sulaukusi Plungės gyventoja. Pagal oficialią statistiką ir Guinness rekordų knygą, ilgiausias amžius – 120 metų su trupučiu. Prancūzė Colment mirė 122 metų. Dukart Nobelio premijos laureatas Poling atliko eksperimentus su gyvuliukais duodamas jiems pakankamai saikingai vitamino C. Rezultatai – gyvenimo trukmė pailgėjo 2.4 karto.

Pastebėta, jog ilgaamžiškumo aplinka – tai kalnų slėniai, bet tik tam tikro aukščio. Palanki zona 1500-3000 metrų virš jūros lygio, bet turbūt ne visur... Dar viena ilgaamžiškumo prielaida – nepalijaujamas domėjimasis viskuo. Tai

būdinga japonų tautai. B. Shaw dar kūrė pjeses būdamas 90 metų, chemikas Hildebrandas 102 metų skaitė paskaitas, Getė sukūrė Faustą būdamas 83 metų.

Pagal mitologijas seniau gyventa 900-800 metų. Bet viduramžiais ar Egipte žmonės gyveno apie 30 metų, nors pvz. Ramzis Antrasis išgyveno daugiau kaip 82 m., Vytautas, Jogaila, Algirdas panašiai. Beje, tikrais ilgaamžiais reikia laikyti Libano kedrus, gyvenančius 2000 metų. Vėžliai gyvena apie 150 metų, bakterijos iš viso nesensta. Gal šių objektų moksliniai tyrimai gali duoti įdomių rezultatų?

Stalinas ir Mao-Tze-tung bandė save atjauninti įvairiais būdais ieškodami jaunystės eliksyro. Beje, Paracelsas mokėjo pagaminti eliksyrą, kuris greitai atstatydavo labai sunkų ligonį, bet pats mirė gana jaunas. Teigiama, kad laikinas atjaunėjimas virsdavo vėlesniu greitesniu pasenėjimu.

Egidijus Staigys

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Ona Voverienė, **ŽYMIĖJI XX AMŽIAUS LIETUVOS MOKSLININKAI**, Vilnius, 2009, enciklopedinio pobūdžio leidinys, 638 psl. ir kieti viršeliai, "tai mokslotyrinės trilogijos iš ciklo *Žymieji XX amžiaus Lietuvos mokslininkai* – baigiamoji dalis; spausdino įmonė "Mokslo aidai", A. Goštauto g. 12, 01108 Vilnius; tiražas 200 egz. Autorės knygos turinio apibendrinimu, trumpu paaiškinimu anglų kalba bei asmenvardžių rodykle užsklendžiama per 90 asmenų, jų gyvenimus bei mokslinius pasiekimus palietusi knyga, įdomi ir naudinga pažintine, taip pat ir studijine prasme.

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Per 49 metus Jūsų sutelktas 5.09 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.90 mln. dol. pelno skirstymui lietuvių bei išlaikyti Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

**Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

TURNER & PORTER
LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Vaikų ir jaunimo choro

GINTARĖLIAI

10-ies METŲ

Jubiliejinis koncertas

GINTARINĖ MOZAIKA

2011 METŲ BIRŽELIO 12 D.
Sekmadienį, 1 val. p.p.

KONCERTO SVEČIAI:
Otavos vaikų choras - meno vadovė Ramunė Zitikiene
Lorne Park Children's Choir - artistic director
Deimantė Grigutis

Koncertas įvyks Anapilio Sodybos didžiojoje salėje, 2185 Stavebank Rd. Mississauga

Bilietai kainos (su vakariene):
Suaugusiems - \$25,
Vaikam nuo 7 iki 12 metų - \$10
Vaikam iki 7 metų - NEMOKAMAI

Dėl platesnės informacijos skambinkite telefonu
Zitai Kružikienei
tel. (905) 916-1200

PO PROGRAMOS – ŠILTA VAKARIENĖ SU VYNU

“Kretingos” ŠEIMŲ STOVYKLA
Wasaga Beach, Ontario

vyks liepos 31 – rugpjūčio 6 d.d

Registracijos lapai tinklalapyje
www.kretinga.com

Klausimus siųsti Nidai el.paštu
nidag@sympatico.ca

SVEIKI DANTYS – GRAŽI ŠYPSENA

DR. LISA LINDSTRÖM
DENTISTRY ON THE AVENUE

315 Avenue Road, Floor 1, Suite 2
(Between St. Clair & Dupont)
Toronto M4V 2H2

416.926.0123

drlisalindstrom@gmail.com
www.drlisalindstrom.com

Free Parking + Free Tooth Whitening
(with exam, x-rays & cleaning)

 TEIRAUKITĖS PAS MUS!
affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Visa išėivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir Tėviškės žiburiams. Kas galite, paremkite juos auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. TŽ leidėjai

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

visus kviečia dalyvauti metiniame

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIME

birželio 14, antradienį, 7 valandą vakaro. Ekumeninės pamaldos bus St. Andrew's Lutheran Church, 383 Jarvis St. Toronto. Giedos Šv. Jono latvių evangelikų liuteronų šventovės choras. Gausiu dalyvavimu pagerbkime ištremtųjų ir Sibire žuvusiųjų atminimą.

Kanados baltiečių federacija
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

Pasodinom ažuolą!

“ATŽALYNO”

40-mečio

JUBILIEJINIS KONCERTAS

2011 m. birželio 4, šeštadienį

40
Atžalynas

Prasideda 2 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namuose
1573 Bloor Street West
Bilieto kaina: \$20

Po koncerto – vynas ir užkandžiai

Dėl bilietai informacijos
apsilankykite www.atzalynas.ca
arba skambinkite
tel. 416-301-2791

Pagrindiniai rėmėjai:

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Tel.: 416-889-5531
kffondas@on.alle.com

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9thLine Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

DĖMESIO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ
PRENUMERATORIAMS!

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas. TŽ leidėjai

